

รายงานประจำปี ๒๕๕๘

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์กาฬสินธุ์
Kalasin Cooperative Auditing Office

คำนำ

รายงานประจำปี 2558 ของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์กาฬสินธุ์ จัดทำขึ้นมีวัตถุประสงค์ เพื่อรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบงบประมาณ อัตราค่าจ้าง ผลการปฏิบัติงานในรอบปีงบประมาณ 2558 ข้อมูลผลการดำเนินงาน ฐานะทางการเงิน และ รายงานสภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน รวมทั้งปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไข ของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์กาฬสินธุ์

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์กาฬสินธุ์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานประจำปีฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้สนใจที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามสมควร

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์กาฬสินธุ์

<http://kalasin.cad.go.th>

ธันวาคม 2558

พระราชดำรัสในหลวง

งานราชการนั้น คือ งานของแผ่นดิน
มีผลเกี่ยวเนื่องถึงประโยชน์ของบ้านเมืองและประชาชนทุกคน
งานทุกอย่างจึงต้องมีผู้ปฏิบัติและมีผู้รับช่วง เพื่อให้ดำเนินต่อเนื่องไปไม่ขาดสาย
ดังนั้น
ผู้ปฏิบัติบริหารงานราชการทุกฝ่ายทุกระดับจึงไม่ควรยกเอาเรื่องใครเป็นผู้ทำมาก่อน
หรือใครเป็นผู้รับช่วงงานขึ้นเป็นข้อสำคัญนัก
จะต้องถือประโยชน์ที่จะเกิดจากงานเป็นหลักใหญ่ แล้วร่วมกันคิดร่วมกันทำ
ด้วยความอุตสาหะเสียสละและด้วยความสุจริตจริงใจ งานทุกอย่างจึงจะดำเนินไปได้
อย่างราบรื่น ไม่ติดขัด และสำเร็จผลเป็นประโยชน์ได้แท้จริงและยั่งยืนตลอดไป

พระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในวันข้าราชการพลเรือน 1 เมษายน ๒๕๕๘

สารบัญ

	หน้า
วิสัยทัศน์กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	1
พันธกิจ ยุทธศาสตร์	2
เป้าประสงค์และตัวชี้วัด	2
ภารกิจตามกฎหมาย	3
ค่านิยมหลัก	4
อำนาจหน้าที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	4
ประวัติกรมตรวจบัญชีสหกรณ์	5
โครงสร้างกรมตรวจบัญชีสหกรณ์	6
รายนามผู้บริหารกรมตรวจบัญชีสหกรณ์	7
ความเป็นมาของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์กาฬสินธุ์	12
ผังแสดงที่ตั้งสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์กาฬสินธุ์	13
โครงสร้างการบริหารงานสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์กาฬสินธุ์	14
หน้าที่และความรับผิดชอบ	15
ปริมาณงานในความรับผิดชอบ	17
อัตรากำลัง	18
งบประมาณที่ได้รับ	19
แผนและผลการปฏิบัติงาน	26
ภาพรวมภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน	28
ทำเนียบรายชื่อ	42
ประวัติจังหวัดกาฬสินธุ์	46
ภาคผนวก	

วิสัยทัศน์

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

“พัฒนาระบบบริหารจัดการ

ด้านการเงินการบัญชี

ของสหกรณ์และสถาบันเกษตรกร

ให้เข้มแข็ง โปร่งใส

ก้าวไกลด้วย ไอที

นำบัญชีสู่เกษตรกร”

วิสัยทัศน์

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์กาฬสินธุ์

“บริการโปร่งใส ด้วยใจที่เป็นธรรม”

พันธกิจ

1. ตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
2. พัฒนาระบบบัญชีและการสอบบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานและสอดคล้องกับการ ดำเนินธุรกิจของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
3. พัฒนาระบบการกำกับดูแลผู้สอบบัญชีและสหกรณ์ที่สอบบัญชีโดยผู้สอบบัญชีภาคเอกชน
4. พัฒนาระบบการตรวจสอบกิจการและสมรรถนะของผู้ตรวจสอบกิจการ
5. ให้คำปรึกษาแนะนำและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเงินการบัญชี แก่คณะกรรมการ และฝ่ายจัดการของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
6. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและรายงานภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
7. เสริมสร้างความรู้และส่งเสริมการจัดทำบัญชีแก่สมาชิกสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร กลุ่มอาชีพ วิชากิจชุมชน กลุ่มเป้าหมายตามโครงการพระราชดำริ เกษตรกรและประชาชนกลุ่มเป้าหมาย

ยุทธศาสตร์

1. พัฒนาประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
2. ส่งเสริมและพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านการเงินการบัญชีและการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
3. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการบริหารจัดการองค์กร
4. เสริมสร้างองค์ความรู้ และขีดความสามารถในการจัดทำบัญชีแก่ วิชากิจชุมชน เกษตรกร เยาวชนและประชาชน กลุ่มเป้าหมาย

เป้าประสงค์และตัวชี้วัด

เป้าประสงค์

- 1) สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรและวิชากิจชุมชน มีความเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้และเป็นอิสระ
- 2) เกษตรกร เยาวชนและประชาชนทั่วไปมีการพัฒนา ศักยภาพทางบัญชี

ผลลัพธ์

- 1) สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน มีมาตรฐานการบัญชีและระดับชั้นคุณภาพการควบคุมภายในที่ดี
- 2) เกษตรกร เยาวชน และประชาชนทั่วไปได้รับการพัฒนาความรู้การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการประกอบอาชีพ

ตัวชี้วัด

- 1) ร้อยละของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีระดับชั้นคุณภาพการควบคุมภายในดีและดีมาก
- 2) ร้อยละของจำนวนสหกรณ์ที่ได้รับการแนะนำให้ใช้ระบบการเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
- 3) จำนวนเกษตรกร เยาวชนและประชาชนทั่วไป ที่ได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ

ภารกิจตามกฎหมาย

1. ดำเนินการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดระบบบัญชีและมาตรฐานการสอบบัญชีให้เหมาะสมกับธุรกิจของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
3. ให้คำปรึกษาแนะนำและให้ความรู้ด้านการบริหารการเงินและการบัญชีแก่คณะกรรมการและสมาชิกของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรและบุคลากรเครือข่าย
4. ถ่ายทอดความรู้และส่งเสริมการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร กลุ่มอาชีพ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเป้าหมายตามโครงการพระราชดำริ เกษตรกร และประชาชนทั่วไป
5. กำกับดูแลการสอบบัญชีสหกรณ์โดยผู้สอบบัญชีภาคเอกชน
6. จัดทำรายงานภาวะเศรษฐกิจของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพื่อเป็นพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย และวางแผนพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
7. ปฏิบัติการอื่นใดที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ค่านิยมหลัก

1. มีจิตมุ่งบริการ (Service Mind)
2. งานสัมฤทธิ์ผลและมีคุณภาพ (Quality and Result Orientation)
3. ยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง (Moral Courage)

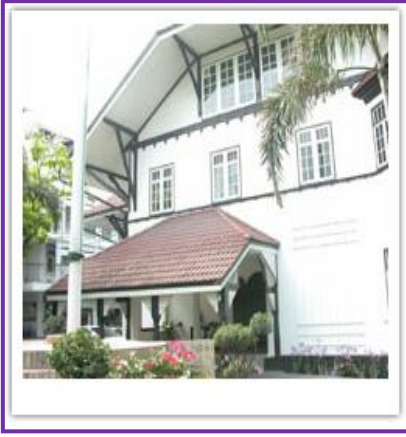
อำนาจหน้าที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

1. ดำเนินการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดระบบบัญชีและมาตรฐานการสอบสอบบัญชีให้เหมาะสมกับธุรกิจของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
4. ให้คำปรึกษาแนะนำให้ความรู้ด้านบริหารการเงินการบัญชีแก่คณะกรรมการและสมาชิกของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และบุคลากรเครือข่าย
5. ถ่ายทอดความรู้และส่งเสริมการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร กลุ่มอาชีพ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเป้าหมายตามโครงการพระราชดำริ เกษตรกรและประชาชนทั่วไป
5. กำกับดูแลการสอบบัญชีสหกรณ์โดยผู้สอบบัญชีภาคเอกชน
6. จัดทำรายงานภาวะเศรษฐกิจของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพื่อเป็นพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย และวางแผนพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
7. ปฏิบัติการอื่นใดที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ประวัติกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

งานของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เริ่มมีขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย เมื่อ ปี พ.ศ. 2595 อยู่ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ซึ่งในขณะนั้นงานการตรวจบัญชีสหกรณ์อยู่ในความรับผิดชอบของแผนงานสหกรณ์ กรมพาณิชย์ และสถิติพยากรณ์ กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ และต่อมาเมื่อมีการปรับปรุงกระทรวง ทบวงกรมใหม่ จึงได้รับการเลื่อนฐานะเป็นกรมตรวจบัญชีสหกรณ์อยู่ในสังกัดของ กระทรวงการสหกรณ์ เมื่อวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2495 ซึ่งต่อมา ก็ได้เปลี่ยนไปขึ้นอยู่กับกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ในปี พ.ศ.2506 และเมื่อมี การยุบกระทรวง

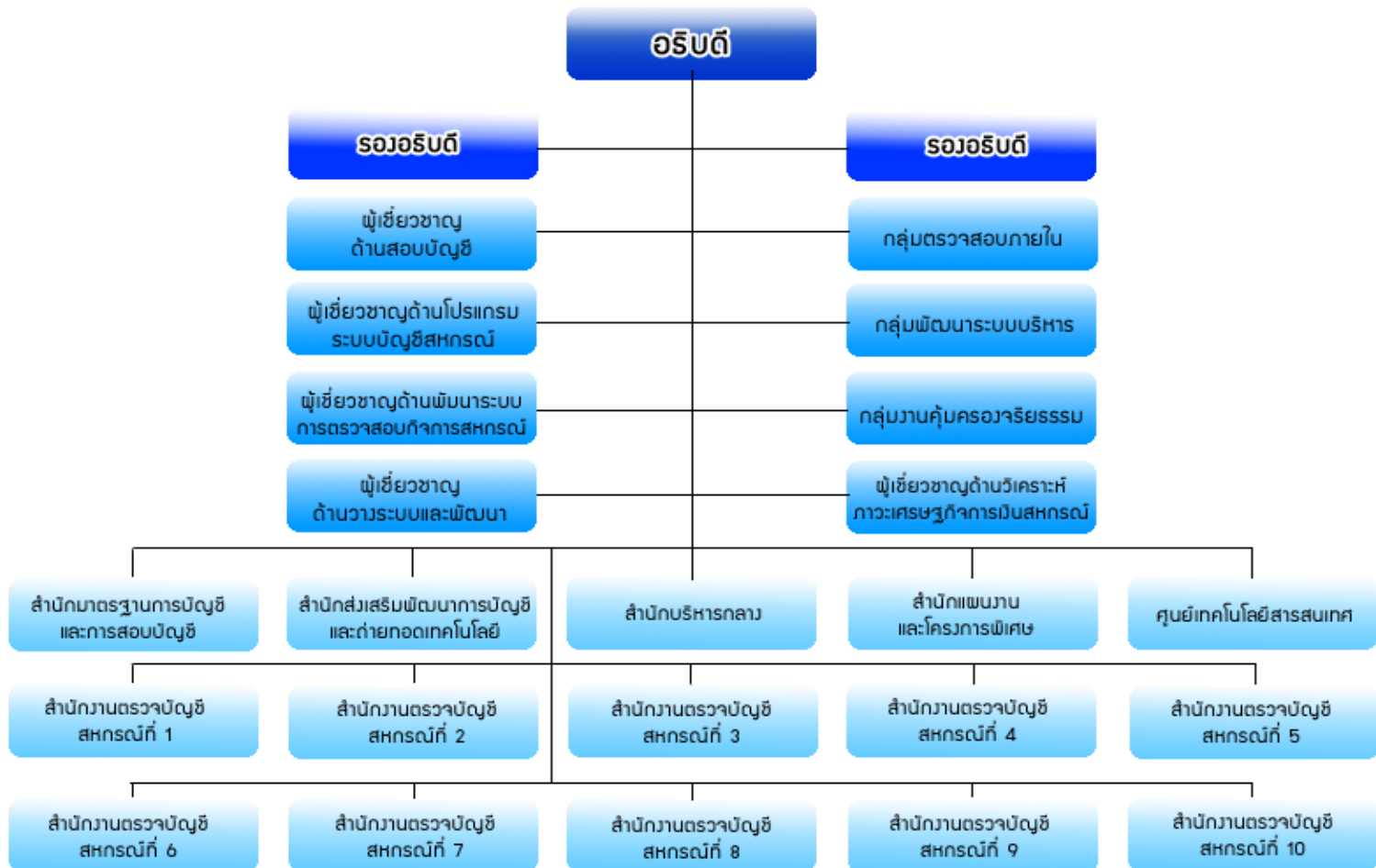
พัฒนาการแห่งชาติในปีพ.ศ. 2515 กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ก็เปลี่ยนมาขึ้นอยู่กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จนถึงปัจจุบันนี้ ระบบการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ แต่เดิมนั้นผู้สอบบัญชีทั้งหมด จะรวมกันอยู่ที่สำนักงานใหญ่ของกรมฯ เพียงแห่งเดียว และจะเดินทางออกไปเพื่อทำการตรวจบัญชีในจังหวัดต่างๆเพียงปีละครั้ง หรือสองครั้งเท่านั้น แต่แต่ละครั้งจะใช้เวลาประมาณ 60 ถึง 90 วันซึ่งก็เป็นผลให้การปฏิบัติงานเป็นไป ไม่คล่องตัวเท่าที่ควร จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2524 กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จึงได้เริ่มกระจายงาน ออกไปยังส่วนภูมิภาคโดยการจัดตั้ง สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ประจำจังหวัดขึ้น เพื่อให้ความช่วยเหลือ แนะนำด้านการเงินการบัญชี ให้สถาบันเกษตรกรได้อย่าง

ใกล้ชิดยิ่งขึ้น ปัจจุบัน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ประจำอยู่ทุกจังหวัด โดยมีสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 1-10 ทำหน้าที่คอยกำกับดูแลการปฏิบัติงานของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ซึ่งอยู่ในจังหวัด

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ www.cad.go.th
ตั้งอยู่ ณ เลขที่ 12 ถนนกรุงเกษม แขวงวัดสามพระยา
เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200

โครงสร้างกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

รายนามผู้บริหารกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ความเป็นมาของสำนักงาน ตรวจบัญชีสหกรณ์กาฬสินธุ์

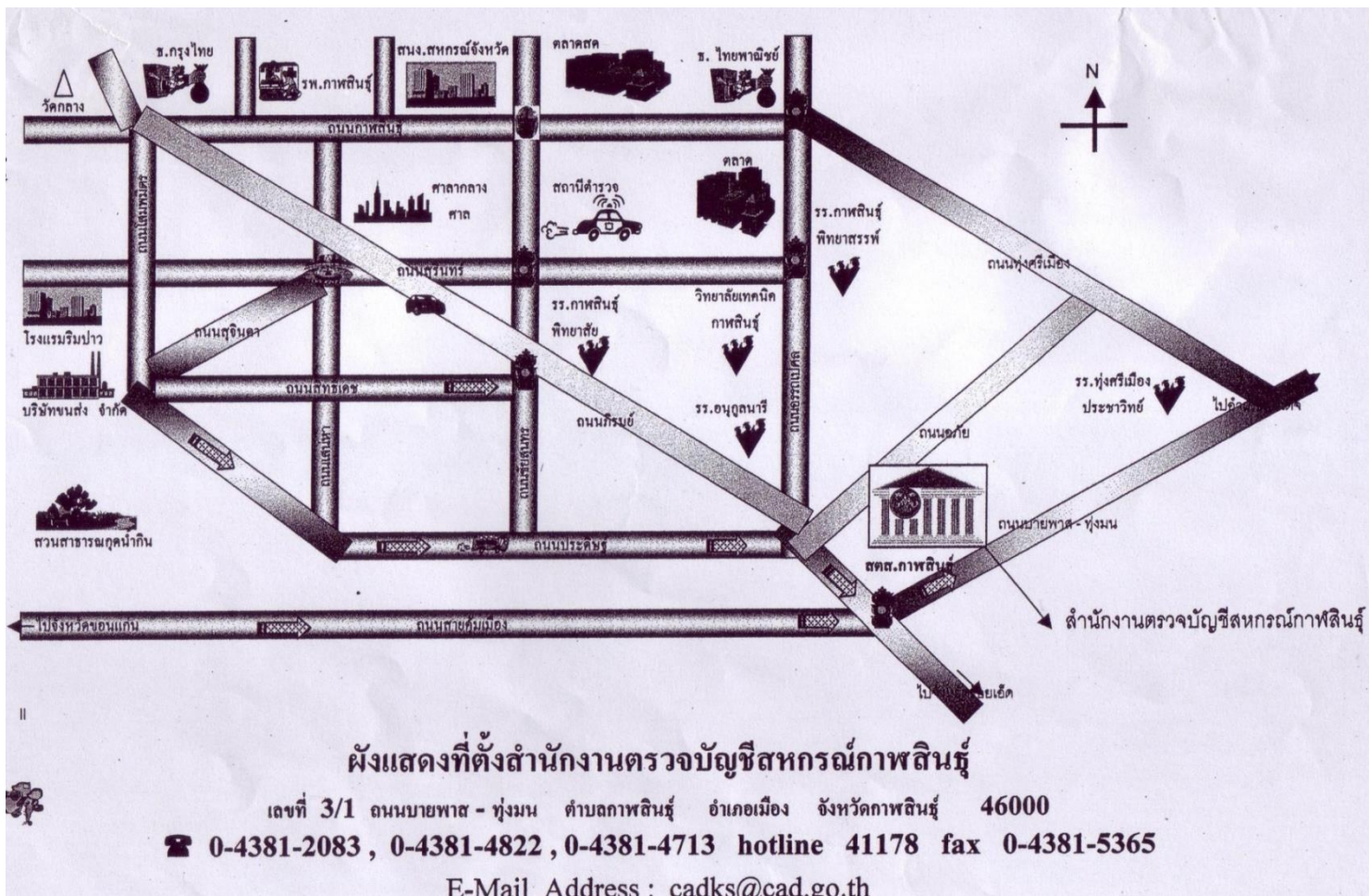
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์กาฬสินธุ์ ได้จัดตั้งเมื่อ พ.ศ. 2524 และต่อมาในปีงบประมาณ 2540 ได้ก่อสร้างอาคารสำนักงานในที่ดินราชพัสดุ เนื้อที่ประมาณ 3 ไร่ บริเวณทางหลวงสายกาฬสินธุ์ – สกลนคร สร้างแล้วเสร็จ เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2540 อยู่ในความควบคุมดูแลของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 4 (อุบลราชธานี) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

E-mail Address : cadks@cad.go.th
<http://kalasin.cad.go.th>

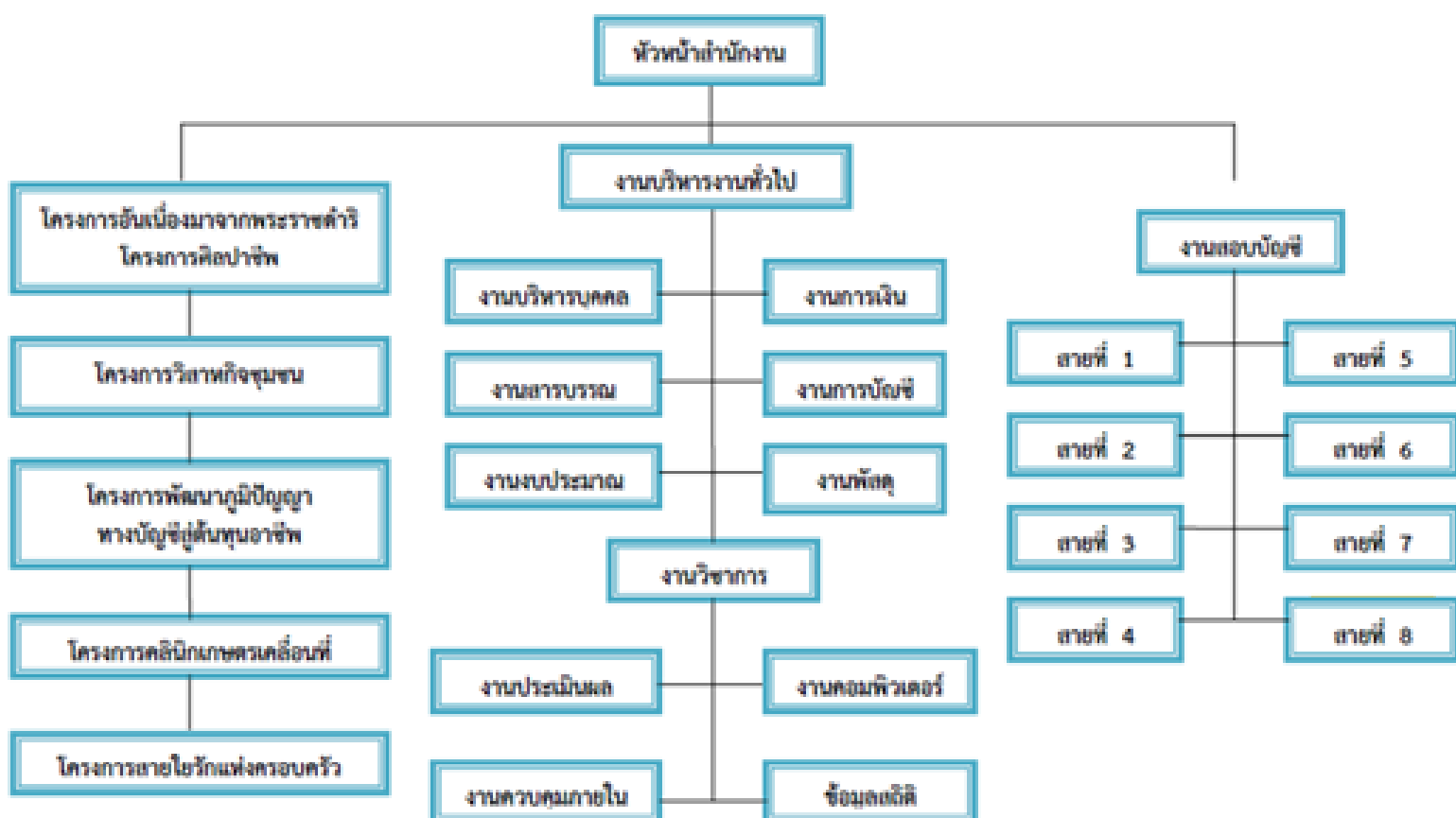

ผังแสดงที่ตั้งสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์กาฬสินธุ์

โครงสร้างการบริหารงาน

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์กาฬสินธุ์

หน้าที่ความรับผิดชอบของ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์กาฬสินธุ์

1. วางรูปแบบบัญชี

- ✿ เพื่อให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียนใหม่ กิจกรรมที่เกิดขึ้นใหม่หรือปรับปรุงรูปแบบบัญชี มีการจัดประเภทบัญชี แบบฟอร์ม วิธีการจัดทำเอกสารและสมุดบัญชีเพื่อการบันทึกการควบคุม และรายงานผลของรายการต่าง ๆ ทั้งทรัพย์สินหนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่ายให้เหมาะสมกับธุรกิจ

2. งานสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

- ✿ การควบคุมการสอบบัญชีสถาบันเกษตรกรและสหกรณ์ ให้เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบของนายทะเบียนสหกรณ์ และคำแนะนำของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
- ✿ ดำเนินการสอบบัญชีสถาบันเกษตรกรและสหกรณ์ ได้สำเร็จลุล่วงตามกฎหมาย และเป็นไปตามความมุ่งหมายของทางราชการ และนโยบายของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

3. งานให้การศึกษาอบรมเกี่ยวกับการเงินการบัญชี

- ✿ จัดให้มีการศึกษาอบรมการบัญชีขั้นพื้นฐานและการบัญชีอย่างง่ายแก่สมาชิกชั้นนำของสถาบันเกษตรกร
- ✿ จัดให้มีการศึกษาอบรมเกี่ยวกับการบริหารการเงินการบัญชีแก่พนักงานและกรรมการของสถาบันเกษตรกรและอื่นๆ
- ✿ ให้ความร่วมมือกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ให้การศึกษาอบรมแก่สถาบันเกษตรกรและสหกรณ์

4. งานวิชาการ

- ☀ ให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการบัญชีและการจัดการระบบควบคุมทางธุรกิจ
- ☀ ศึกษาและวิเคราะห์ประสิทธิภาพการจัดการและการควบคุมภายในของสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกร เพื่อประโยชน์ในด้านการศึกษาอบรมและการแก้ไขปรับปรุงการบริหารงาน
- ☀ จัดให้มีข้อมูลสถิติการเงินและข้อมูลอื่น เพื่อการบริหารงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร และเพื่อประกอบการพิจารณาของส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ☀ ศึกษากรณีพิเศษเฉพาะอย่างที่เป็นประโยชน์ ต่อผู้บริหารสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกร และผู้ที่เกี่ยวข้อง
- ☀ ศึกษาธุรกิจของสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อแก้ไขปรับปรุง ระบบบัญชีให้เหมาะสม

5. งานเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนและเกษตรกรรายบุคคล

- ☀ สำนักงานดำเนินการโครงการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่และโครงการพัฒนาภูมิปัญญาทางบัญชีสู่ต้นทุนอาชีพ ซึ่งเป็น การถ่ายทอดการเรียนรู้ การบันทึกบัญชีรายบุคคล โดยมีเป้าหมายเป็นเกษตรกรระยะเวลาดำเนินการเสร็จสิ้นภายในปี 2558

6. งานบริหารทั่วไป

- ☀ กำหนดแผนปฏิบัติงานงบประมาณ และรายงานผลการปฏิบัติงานตามคำสั่ง คำแนะนำและนโยบายของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
- ☀ ดำเนินการและควบคุมดูแล งานธุรการ งานสารบรรณ งานบุคคล งานจัดระบบงานสำนักงาน งานเบิกจ่ายเงินงบประมาณ งบการเงินและการบัญชี งานพัสดุ ประชาสัมพันธ์ งานพิมพ์และงานแจกจ่ายเอกสาร และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง
- ☀ จัดให้มีการฝึกอบรม และสอนงานแก่ข้าราชการในบังคับบัญชา
- ☀ ร่วมมือประสานงานกับส่วนราชการ หรือหน่วยงานอื่นเพื่อความสะดวก ทั้งแก้ไข ปัญหาอุปสรรคและข้อขัดแย้งต่างๆ ในการปฏิบัติงาน
- ☀ ปฏิบัติราชการอื่นตามที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ นายทะเบียนสหกรณ์หรือส่วนราชการอื่นมอบหมาย

ปริมาณงานในความรับผิดชอบ

จำแนกตามอำเภอ

ลำดับที่	อำเภอ	สหกรณ์					กลุ่ม	
		การเกษตร	นอกภาคเกษตร				เกษตรกร	
			ออมทรัพย์	เครดิตยูเนียน	บริการ	ประมง		รวม
1	เมืองกาฬสินธุ์	8	6		3	1	17	10
2	กมลาไสย	8	1				9	8
3	นามน	3					3	3
4	สมเด็จ	3	1				4	6
5	ห้วยผึ้ง	3		1			4	3
6	ยางตลาด	11	1	1			13	8
7	กุฉินารายณ์	3		2			5	7
8	ท่าคันโท	4					4	2
9	คำม่วง	1			1		2	4
10	สหัสขันธ์	4					4	4
11	ร่องคำ	1					1	3
12	ห้วยเม็ก	3					3	8
13	หนองกุงศรี	10			1		11	4
14	เขาวง	3					3	4
15	ดอนจาน	2					2	4
16	นาคู	3					3	4
17	ฆ้องชัย	4					5	5
18	สามชัย	3					3	4
รวม		77	9	5	5		96	91

อัตรากำลัง

ประเภท	จำนวน
ข้าราชการ	11 คน
ลูกจ้างประจำ	4 คน
พนักงานราชการ	15 คน
จ้างเหมาบริการ	9 คน
รวมทั้งสิ้น	39 คน

งบประมาณที่ได้รับประจำปี 2558

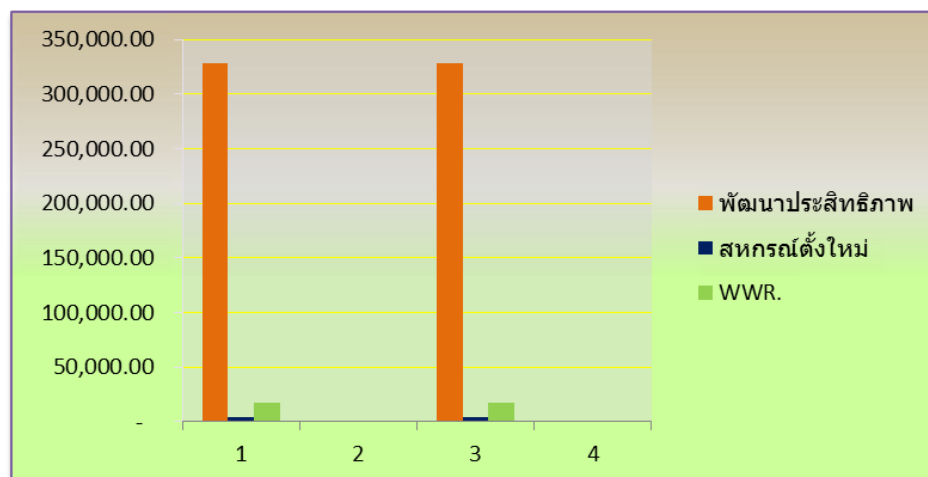
ผลผลิตที่ 1

หมวดรายจ่าย	ได้รับจัดสรร	ร้อยละ	ใช้ไป		คงเหลือ จำนวน
			จำนวน	ร้อยละ	
งบบุคลากร	3,434,851.00	57.95	3,434,851.00	57.95	-
งบดำเนินงาน	2,492,270.00	42.05	2,492,270.00	42.05	-
งบลงทุน				-	-
รวมทั้งสิ้น	5,927,121.00	100.00	5,927,121.00	100.00	-

ผลผลิตที่ 2

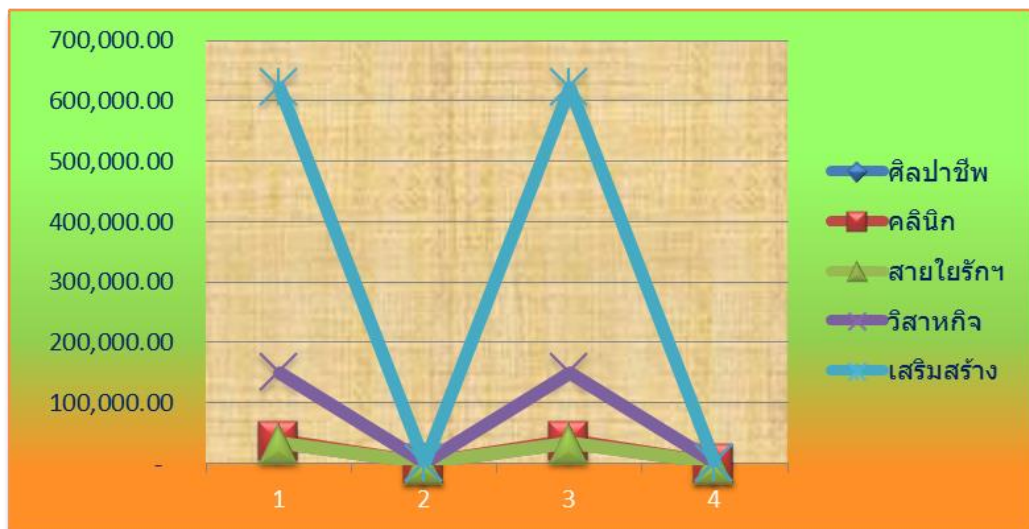
หมวดรายจ่าย	ได้รับจัดสรร	ร้อยละ	ใช้ไป		คงเหลือ จำนวน
			จำนวน	ร้อยละ	
พัฒนาประสิทธิภาพ	328,500.00	93.88	328,500.00	93.88	-
สหกรณ์ตั้งใหม่	3,900.00	1.11	3,900.00	1.11	-
WWR.	17,500.00	5.00	17,500.00	5.00	-
รวมทั้งสิ้น	349,900.00	100.00	349,900.00	100.00	-

ผลผลิตที่ 3

หมวดรายจ่าย	ได้รับจัดสรร	ร้อยละ	ใช้ไป จำนวน	ร้อยละ	คงเหลือ จำนวน
ศิลปาชีพ	34,000.00	3.88	34,000.00	3.88	-
คลินิก	38,000.00	4.33	38,000.00	4.33	-
สายใยรักฯ	33,400.00	3.81	33,400.00	3.81	-
วิสาหกิจ	150,000.00	17.10	150,000.00	17.10	-
เสริมสร้าง	621,740.00	70.88	621,740.00	70.88	-
รวมทั้งสิ้น	877,140.00	100.00	877,140.00	100.00	-

โครงการ 1 Smart farmer โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง

หมวดรายจ่าย	ได้รับจัดสรร	ร้อยละ	ใช้ไป		คงเหลือ จำนวน
			จำนวน	ร้อยละ	
งบดำเนินงาน	408,650.00	100.00	408,650.00	100.00	-
งบลงทุน	-	-	-	-	-
รวมทั้งสิ้น	408,650.00	100.00	408,650.00	100.00	-

โครงการ 2 โครงการพัฒนาเทคโนโลยี

หมวดรายจ่าย	ได้รับจัดสรร	ร้อยละ	ใช้ไป		คงเหลือ จำนวน
			จำนวน	ร้อยละ	
งบดำเนินงาน	70,000.00	100.00	70,000.00	100.00	-
งบลงทุน	-	-	-	-	-
รวมทั้งสิ้น	70,000.00	100.00	70,000.00	100.00	-

โครงการ 3 โครงการยางพารา

หมวดรายจ่าย	ได้รับจัดสรร	ร้อยละ	ใช้ไป		คงเหลือ จำนวน
			จำนวน	ร้อยละ	
งบดำเนินงาน	46,750.00	100.00	70,000.00	149.73	-23,250.00
งบลงทุน	-	-	-	-	-
รวมทั้งสิ้น	46,750.00	100.00	70,000.00	149.73	-23,250.00

โครงการ 4 โครงการภัยแล้ง

หมวดรายจ่าย	ได้รับจัดสรร	ร้อยละ	ใช้ไป		คงเหลือ จำนวน
			จำนวน	ร้อยละ	
งบดำเนินงาน	70,000.00	100.00	70,000.00	100.00	-
งบลงทุน	-	-	-	-	-
รวมทั้งสิ้น	70,000.00	100.00	70,000.00	100.00	-

แผนและผลการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ 2558

กิจกรรม	หน่วยวัด	แผน	ผล	ร้อยละ
★ งานสอบบัญชีสถาบันเกษตรกร				
สหกรณ์	สหกรณ์	73	72	98.63
กลุ่มเกษตรกร	กลุ่มเกษตรกร	86	86	100.00
งานสอบบัญชีสหกรณ์ถ่ายโอน	แห่ง	1	1	100.00
งานให้บริการโปรแกรม	แห่ง	5	5	100.00
การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยตรวจสอบ				
- ตรวจสอบโดยใช้โปรแกรม CATS	แห่ง	23	23	100.00
- ตรวจสอบโดยใช้โปรแกรม ACL	แห่ง	1	1	100.00
การใช้ระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยทางการเงิน				
ของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	แห่ง	23	23	100.00
★ การใช้โปรแกรมระบบบัญชี				
✦ โปรแกรมระบบบัญชีภาคการเกษตร				
โปรแกรมระบบบัญชีแยกประเภท	สหกรณ์/กลุ่ม	28	28	100.00
โปรแกรมระบบบัญชีสมาชิกและหุ้น	สหกรณ์	17	17	100.00
โปรแกรมระบบบัญชีเงินให้กู้	สหกรณ์	14	14	100.00
โปรแกรมระบบสินค้า	สหกรณ์	18	18	100.00
โปรแกรมระบบเงินรับฝาก	สหกรณ์	16	16	100.00
✦ โปรแกรมระบบบัญชีภาคออมทรัพย์				
โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ออมทรัพย์ Version 2	สหกรณ์	2	2	100.00
★ การพัฒนาอาสาสมัครเกษตรกรด้านบัญชี	คน	130	130	100.00

กิจกรรม	หน่วยวัด	แผน	ผล	ร้อยละ
★ โครงการพระราชดำริ และโครงการต่างๆ				
โครงการศิลปอาชีพ	คน	100	100	100.00
โครงการคลินิกเกษตร	ครั้ง	4	4	100.00
โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว	แห่ง	80	80	100.00
โครงการสามประสานเพื่อพัฒนาสหกรณ์ WWR.	สหกรณ์	5	5	100.00
โครงการวิสาหกิจชุมชน(ใหม่)	แห่ง	8	8	100.00
โครงการวิสาหกิจชุมชน(ต่อเนื่อง)	แห่ง	5	5	100.00
โครงการเตรียมความพร้อมแก่สหกรณ์และกลุ่มตั้งใหม่	แห่ง	2	2	100.00
ด้านการเงินและบัญชี	แห่ง	15	15	100.00
โครงการพัฒนาการเกษตรครบวงจรในพื้นที่ที่มีศักยภาพ	แห่ง/คน	3/453	3/453	100.00
★ โครงการพัฒนาภูมิปัญญาทางบัญชีสู่บัญชีต้นทุนอาชีพ				
สมาชิกสถาบันเกษตรกร	คน	533	533.00	100.00
สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	คน	359	359.00	100.00
เกษตรกรทั่วไป	คน	2,208	2,208.00	100.00
กลุ่มเป้าหมายอื่น	คน	870	870.00	100.00
★ โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรีอง (Smart Farmer)				
สมาชิกสถาบันเกษตรกร	คน	1,980	1,980.00	100.00
★ โครงการสร้างรายได้และพัฒนาการเกษตรแก่ชุมชนเพื่อบรรเทาปัญหาภัยแล้ง	แห่ง/โครงการ	18/229	18/229	100.00

ภาวะเศรษฐกิจสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

จังหวัดกาฬสินธุ์ ประจำปี 2558

สหกรณ์ภาคเกษตร

กลุ่มสหกรณ์ภาคการเกษตร(เกษตร/ประมง/นิคม) จำนวน 62 แห่ง สมาชิก 14,885 คน “ธุรกิจมีการขยายเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10.23 จากปีที่ผ่านมา ปัจจัยบวกมาจากธุรกิจให้กู้ยืม เงินรับฝาก รวบรวมผลผลิต และธุรกิจให้บริการตามลำดับ ส่วนสมาชิกมีอัตราการออมเฉลี่ยมากกว่าการก่อกู้หนี้สินเฉลี่ย”

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง (Capital Strength)

สหกรณ์ภาคการเกษตรมีเงินทุนดำเนินงาน 3,012.34 ล้านบาท ได้มาจากแหล่งเงินทุนภายใน 1,455.65 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 48.32 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น แยกเป็นทุนของสหกรณ์ 929.43 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 30.85 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น และจากเงินรับฝากสมาชิก 526.22 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.47 นอกนั้นเป็นเงินทุนจากแหล่งภายนอก ซึ่งเป็นเงินกู้ยืมและอื่น ๆ 1,556.69 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 51.68 หากพิจารณาถึงความเข้มแข็งและความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงแล้ว นับว่าเงินทุนของสหกรณ์ยังมีความเสี่ยง เนื่องจากมีทุนสำรองต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น 0.005 เท่าและสัดส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน 2.24 เท่า โดยมีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นร้อยละ 4.25

มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality)

สินทรัพย์ของสหกรณ์มีอัตราเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 12.05 สินทรัพย์ส่วนใหญ่ นำไปลงทุนในลูกหนี้ร้อยละ 57.04 รองลงมาเป็นการลงทุนในตราสารและหลักทรัพย์อื่นร้อยละ 28.63 ตามด้วยสินทรัพย์อื่นร้อยละ 5.39 และลงทุนในสินทรัพย์ถาวรร้อยละ 3.98 การใช้สินทรัพย์ในการดำเนินงานก่อให้เกิดรายได้ 0.41 รอบ

มิติที่ 3 ความสามารถในการบริหารจัดการ (Management Ability)

โดยมีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ร้อยละ 1.35 การดำเนินธุรกิจ สหกรณ์ดำเนินธุรกิจ โดยมีมูลค่าธุรกิจทั้งสิ้น 2,825.65 ล้านบาท ประกอบด้วยธุรกิจให้กู้เงินมากที่สุด 1,098.21 ล้านบาท หรือร้อยละ 38.88 รองลงมาธุรกิจด้านรับฝากเงิน 712.72 ล้านบาท หรือร้อยละ 25.23 และธุรกิจอื่น ๆ ได้แก่ ธุรกิจรวบรวมผลิตผลและแปรรูป 525.05 ล้านบาท หรือร้อยละ 18.59 การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย 482.73 ล้านบาท หรือร้อยละ 17.09 ธุรกิจให้บริการส่งเสริมการเกษตร 5.95 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.21

มิติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร (Earning Sufficiency)

สหกรณ์มีความสามารถในการทำกำไร คิดเป็นร้อยละ 3.29 ของยอดขาย/บริการ กำไรสุทธิเหลือเฉลี่ยต่อสมาชิกคนละ 269.45 บาท โดยภาพรวมสหกรณ์จะมีความสามารถในการทำกำไร เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับสัดส่วนปริมาณเงินออมกับหนี้สินของสมาชิกแล้วยังคงมีความสมดุลกันคือ มีปริมาณเงินออมเฉลี่ย 8,342.53 บาท/คน และมีปริมาณหนี้สินเฉลี่ย 7,685.97 บาท/คน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสมาชิก มีเงินออมมากกว่าหนี้สิน ซึ่งอาจมีผลกับความสามารถในการจ่ายของสมาชิกในอนาคตมากขึ้น

มิติที่ 5 สภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity)

ความเพียงพอของสภาพคล่องต่อความต้องการทางการเงินค่อนข้างดี คือ มีสัดส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียนในอัตรา 1.65 เท่า แต่อย่างไรก็ตามสินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นสินทรัพย์อื่นร้อยละ 36.04 รองลงมาเป็นลูกหนี้ระยะสั้นร้อยละ 35.15 หลักทรัพย์และตราสารทุนต่างๆร้อยละ 19.52 เงินสด เงินฝากธนาคาร และสินค้าคงเหลือร้อยละ 9.30 ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่าสภาพคล่องทางการเงินจึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์อื่นและลูกหนี้ให้สามารถชำระหนี้เป็นไปตามกำหนดสัญญา

มิติที่ 6 ความเสี่ยง (Sensitivity)

ผลกระทบจากการบริหารและการควบคุมภายในของสหกรณ์ ซึ่งเกิดจากสหกรณ์ที่ฝ่ายบริหารของสหกรณ์ยังขาดประสบการณ์ในการบริหารงาน ทำให้การควบคุมภายในและการติดตามการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการยังไม่รัดกุม จึงเกิดข้อผิดพลาดและข้อบกพร่องทางการเงินการบัญชี ซึ่งส่งผลให้การปิดบัญชีล่าช้าเกินกว่ากฎหมายกำหนด

ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกที่มีการชะลอตัวมากขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากผลกระทบจากสภาวะการณ์ชะลอตัวเศรษฐกิจภายในประเทศ การเกิดปัญหาภัยธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลาระหว่างทำการเพาะปลูก ไม่ว่าจะเป็น ปัญหาแล้ง ปัญหาน้ำท่วม ฯลฯ ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งทำให้ผลผลิตทางการเกษตรไม่ได้รับตามความต้องการ รวมไปถึงการกำหนดนโยบายของภาครัฐที่อาจส่งผลให้การดำเนินธุรกิจชะลอตัวลง

สหกรณ์นอกภาคเกษตร

กลุ่มสหกรณ์นอกภาคการเกษตร(ร้านค้า/บริการ/ออมทรัพย์) จำนวน 16 แห่ง สมาชิก 22,514 คน “ธุรกิจมีการชะลอการลงทุน ร้อยละ 10.71 จากปีที่ผ่านมา ปัจจัยมาจากธุรกิจการให้กู้ยืม เงินรับฝาก ของสมาชิกมีปริมาณที่ลดลงตามลำดับ ส่วนสมาชิกมีอัตราการออมเฉลี่ยมากกว่าการก่อกู้สินเฉลี่ย”

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง (Capital Strength)

พบว่าสหกรณ์มีเงินทุนดำเนินงาน 20,602.60 ล้านบาท ได้มาจากแหล่งเงินทุนภายใน 9,795.65 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 47.55 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น แยกเป็นทุนของสหกรณ์ 8,195.61 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 39.78 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น และจากเงินรับฝากสมาชิก 1,600.04 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.77 นอกนั้นเป็นเงินทุนจากแหล่งภายนอก ซึ่งเป็นเงินกู้ยืมและอื่น ๆ 10,805.61 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 52.45 หากพิจารณาถึงความเข้มแข็งและความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงแล้ว นับว่าเงินทุนของสหกรณ์ยังมีความเสี่ยงเนื่องจากมีทุนสำรองต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น 0.04 เท่าและสัดส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน 1.51 เท่า โดยมีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนร้อยละ 5.89

มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality)

การขยายตัวของสินทรัพย์มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.29 สินทรัพย์ส่วนใหญ่นำไปลงทุนในลูกหนี้ร้อยละ 96.07 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้นการใช้สินทรัพย์ในการดำเนินงานก่อให้เกิดรายได้ 0.07 รอบ มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ร้อยละ 2.33

มิติที่ 3 ความสามารถในการบริหารจัดการ (Management Ability)

สหกรณ์ดำเนินธุรกิจ มีมูลค่าธุรกิจ รวม 8,334.02 ล้านบาท ต่อปี หรือ 694.50 ล้านบาทต่อเดือน ภาพโดยรวมการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ สมาชิกให้ความสำคัญกับธุรกิจให้บริการเงินกู้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.29 ของมูลค่าธุรกิจรวม

สหกรณ์มีความสามารถในการทำกำไร คิดเป็นร้อยละ 33.24 ของรายได้ กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อสมาชิกคนละ 21,219.88 บาท และหากพิจารณาเปรียบเทียบกับสัดส่วนเงินออมกับหนี้สินของสมาชิก พบว่ามีปริมาณเงินออมเฉลี่ย 380,430.06 บาท/คน และมีปริมาณหนี้สินเฉลี่ย 87,835.58 บาท/คน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสมาชิก มีเงินออมมากกว่าหนี้สิน ซึ่งอาจมีผลกับความสามารถในการจ่ายของสมาชิกในอนาคตมากขึ้น

มิติที่ 5 สภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity)

ความเพียงพอของสภาพคล่องต่อความต้องการทางการเงินของสหกรณ์ ในภาพรวมถือว่าดำเนินธุรกิจประสบความสำเร็จมีกำไร สหกรณ์มีสัดส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียน 1.55 เท่าและสินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้เงินกู้ ดังนั้นสภาพคล่องทางการเงินจึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้ให้ชำระหนี้เป็นไปตามกำหนดสัญญา

มิติที่ 6 ความเสี่ยง (Sensitivity)

สินทรัพย์ส่วนใหญ่ของสหกรณ์อยู่ในรูปของลูกหนี้เงินให้กู้ ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่เป็นพนักงานของหน่วยงานต่างๆ ในภาครัฐ อาจมีความไม่แน่นอนในการโยกย้ายตำแหน่งหน้าที่ในการทำงาน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการรับชำระหนี้ รวมทั้งเงินรับฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ ไม่ได้ได้รับความคุ้มครองจากสถาบันคุ้มครองเงินฝาก หากเกิดเหตุการณ์ที่สหกรณ์ออมทรัพย์แห่งใดแห่งหนึ่งล้ม สมาชิกที่ฝากเงินมีโอกาสที่จะไม่ได้รับเงินคืนเลยไม่ว่าจะมีเงินในบัญชีมากน้อยเท่าใดก็ตาม

กลุ่มเกษตรกร

กลุ่มเกษตรกร จำนวน 86 แห่ง มีสมาชิกรวมทั้งสิ้น 12,910 คน “การดำเนินธุรกิจมีการชะลอการลงทุน ร้อยละ 2.85 จากปีที่ผ่านมา ปัจจัยมาจากธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ส่วนสมาชิกมีอัตราการก่อหนี้สินเฉลี่ยมากกว่าการออมเฉลี่ย”

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง (Capital Strength)

ทุนดำเนินงานกลุ่มเกษตรกรมีเงินทุนดำเนินงาน 24.08 ล้านบาท ได้มาจากแหล่งเงินทุนภายใน 13.43 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 55.77 แยกเป็นทุนของกลุ่มเกษตรกรเองร้อยละ 55.35 และเงินรับฝากจากสมาชิกร้อยละ 0.42 ส่วนที่เหลือได้จากแหล่งภายนอก 10.65 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 44.23 เป็นเงินกู้ยืมและอื่น ๆ การเติบโตของเงินทุนของกลุ่มเกษตรกรเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.87 ในขณะที่หนี้สินมีอัตราการขยายตัวลดลงร้อยละ 33.63 หากพิจารณาความเข้มแข็งของเงินทุนของกลุ่มเกษตรกรแล้วนับว่าความเสี่ยงของเงินทุนมีระดับที่ต่ำ เนื่องจากมีอัตราหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน 0.81 เท่า คือสัดส่วนหนี้สินทั้งสิ้น 81.00 บาท ได้รับการคุ้มครองจากส่วนทุนของกลุ่มเกษตรกร 100.00 บาท และมีอัตราทุนสำรองต่อสินทรัพย์ 0.27 เท่า ลดลงจากปีก่อน โดยมีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนร้อยละ 5.54

มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality)

การขยายตัวของสินทรัพย์มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.53 สินทรัพย์ส่วนใหญ่นำไปลงทุนในลูกหนี้ร้อยละ 62.21 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น การใช้สินทรัพย์ในการดำเนินงานก่อให้เกิดรายได้ 0.18 รอบ มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ร้อยละ 2.33

มิติที่ 3 ความสามารถในการบริหารจัดการ (Management Ability)

กลุ่มเกษตรกรดำเนินธุรกิจ มีมูลค่าธุรกิจรวม 21.76 ล้านบาทต่อปี หรือ 1.81 ล้านบาทต่อเดือน การดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรให้ความสำคัญกับธุรกิจให้เงินกู้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.65 รองลงมาธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายคิดเป็นร้อยละ 11.34 และธุรกิจเงินรับฝากคิดเป็นร้อยละ 0.01

มิติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร (Earning Sufficiency)

กลุ่มเกษตรกรมีความสามารถในการทำกำไร คิดเป็นร้อยละ 20.82 ของยอดขาย/บริการ กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อสมาชิกคนละ 51.35 บาท และหากพิจารณาเปรียบเทียบสัดส่วนเงินออมกับหนี้สินของสมาชิก พบว่ามีปริมาณเงินออมเฉลี่ย 320.83 บาท/คน และมีปริมาณหนี้สินเฉลี่ย 961.37 บาท/คน ซึ่งสูงเป็น 3 เท่าของเงินออม ดังนั้นความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกในอนาคตมีความสำคัญต่อการบริหารงานของกลุ่มเกษตรกรอย่างมาก

มติที่ 5 สภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity)

ความเสี่ยงของสภาพคล่องต่อความต้องการทางการเงินของกลุ่มเกษตรกรในภาพรวมถือว่าดำเนินธุรกิจประสบความสำเร็จเนื่องจากการดำเนินงานมีผลกำไร กลุ่มเกษตรกรมีสภาพคล่องอยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากมีสัดส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียน 2.03 เท่า แต่สินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ถึงร้อยละ 56.65 ดังนั้นสภาพคล่องทางการเงินจึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้ให้ชำระหนี้เป็นไปตามกำหนดสัญญา

มติที่ 6 ความเสี่ยง (Sensitivity)

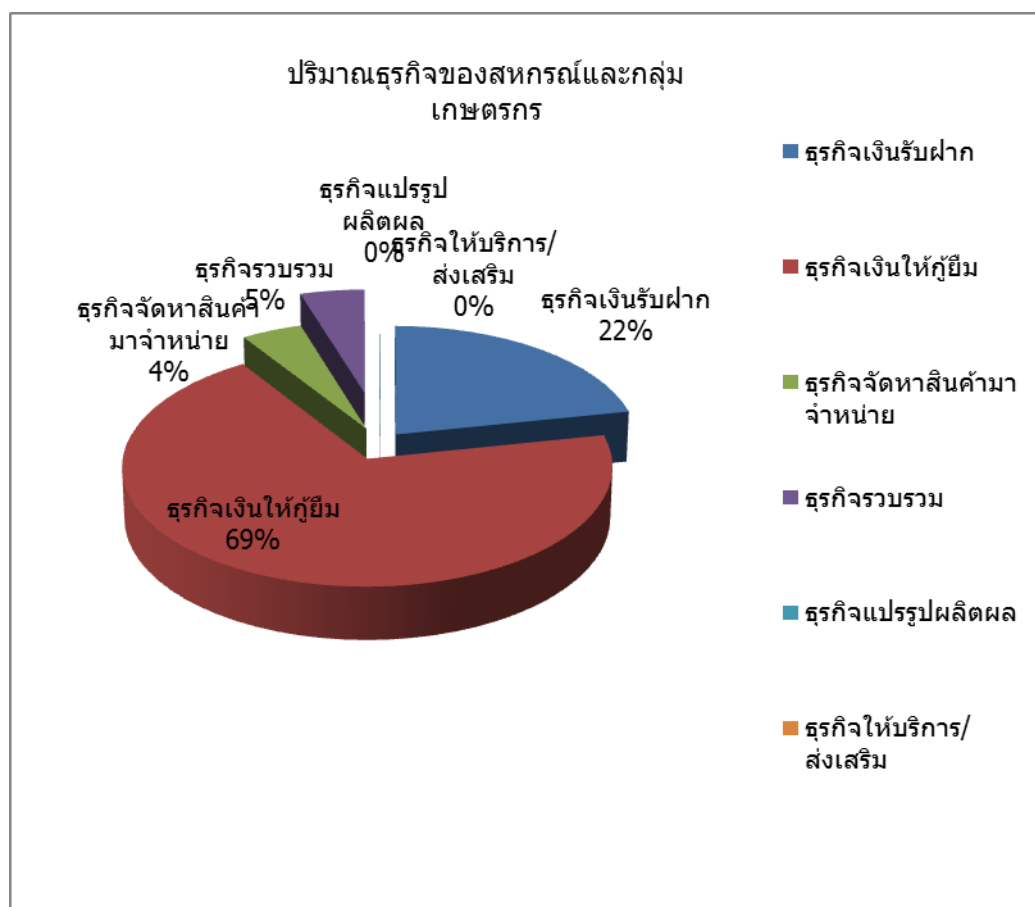
การรวมตัวของกลุ่มเกษตรกรส่วนใหญ่มาจากเกษตรกร โดยมีการมอบหมายและแบ่งแยกหน้าที่ในการปฏิบัติงานตามความเหมาะสม แต่ยังคงขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารและการควบคุมภายในของกลุ่มเกษตรกร ทำให้การปฏิบัติงานและควบคุมภายในไม่รัดกุม ทำให้เกิดข้อผิดพลาดและข้อบกพร่องทางการเงินการบัญชี ซึ่งส่งผลให้การปิดบัญชีล่าช้าเกินกว่ากฎหมายกำหนด

ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกที่มีการชะลอตัวมากขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากผลกระทบจากสภาวะการณ์ชะลอตัวเศรษฐกิจภายในประเทศ การเกิดปัญหาภัยธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลาระหว่างทำการเพาะปลูก ไม่ว่าจะเป็น ปัญหาแล้ง ปัญหาน้ำท่วม ฯลฯ ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งทำให้ผลผลิตทางการเกษตรไม่ได้รับตามความต้องการ รวมไปถึงการกำหนดนโยบายของภาครัฐที่อาจส่งผลให้การดำเนินธุรกิจชะลอตัวลง

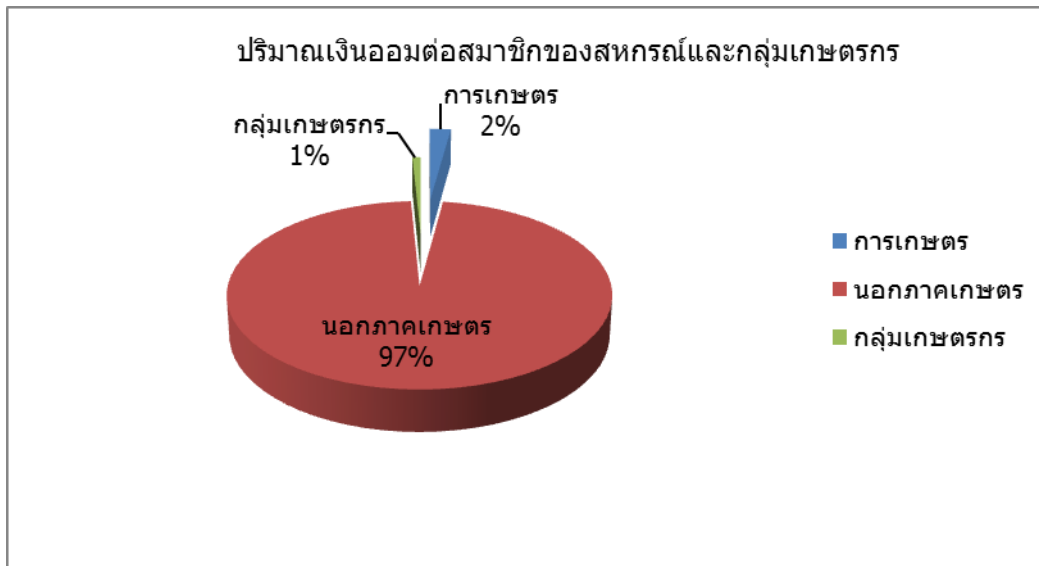
ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

	การเกษตร	นอกภาคเกษตร	กลุ่มเกษตรกร	รวม	
ธุรกิจเงินรับฝาก	712,724,621.89	1,723,173,328.03	2,547.83	2,435,900,497.75	21.79%
ธุรกิจเงินให้กู้ยืม	1,098,210,363.85	6,608,010,826.19	19,291,481.48	7,725,512,671.52	69.09%
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	482,728,139.05	2,291,980.00	2,467,719.00	487,487,838.05	4.36%
ธุรกิจรวบรวม	525,049,232.78	-	-	525,049,232.78	4.70%
ธุรกิจแปรรูปผลิตภัณฑ์	5,952,095.30	-	-	5,952,095.30	0.05%
ธุรกิจให้บริการ/ส่งเสริม	984,034.21	542,162.00	-	1,526,196.21	0.01%
รวมทั้งสิ้น	2,825,648,487.08	8,334,018,296.22	21,761,748.31	11,181,428,531.61	100.00%

ปริมาณเงินออมและหนี้ของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

	การเกษตร	นอกภาคเกษตร	กลุ่มเกษตรกร	รวม
เงินออม	8,342.53	380,430.06	3,138.01	391,910.60

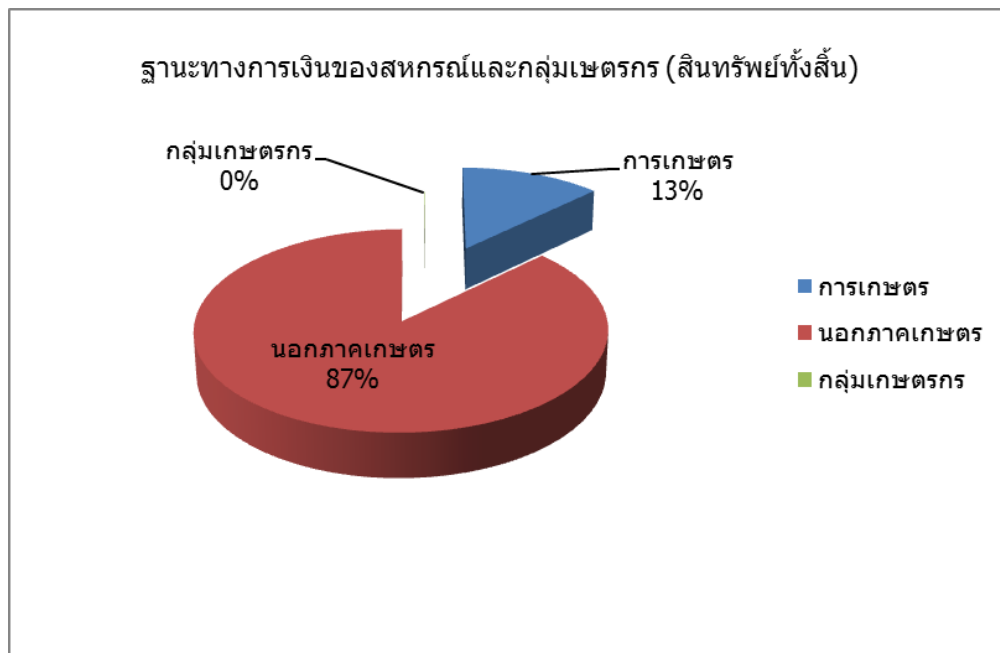

	การเกษตร	นอกภาคเกษตร	กลุ่มเกษตรกร	รวม
หนี้สิน	7,685.97	87,835.59	961.37	96,482.93

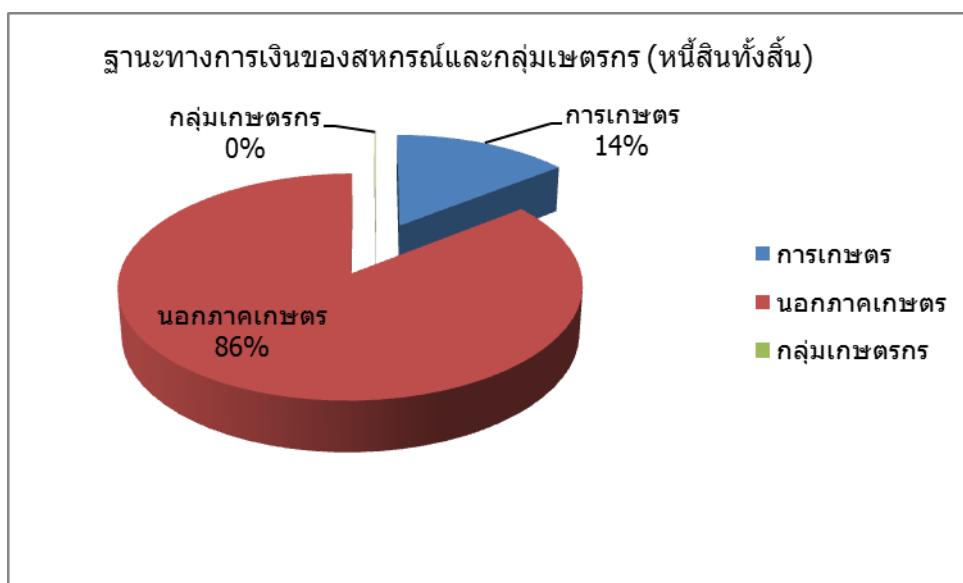

ฐานะทางการเงินสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

	การเกษตร	นอกภาคเกษตร	กลุ่มเกษตรกร	รวม
สินทรัพย์ทั้งสิ้น	3,012,340,985.97	20,602,604,622.55	24,076,759.26	23,639,022,367.78

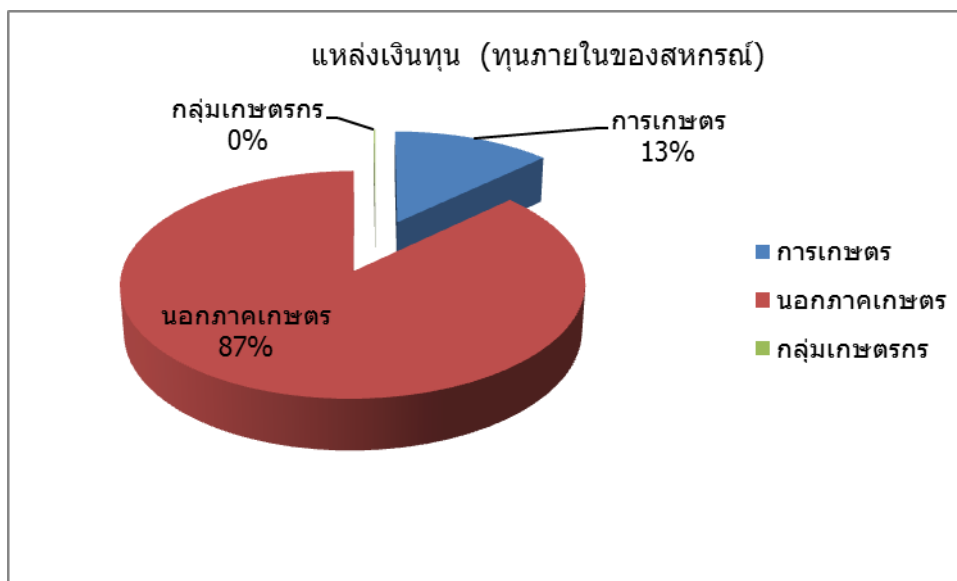

	การเกษตร	นอกภาคเกษตร	กลุ่มเกษตรกร	รวม
หนี้สินทั้งสิ้น	2,082,914,785.88	12,405,654,636.21	10,749,151.92	14,499,318,574.01

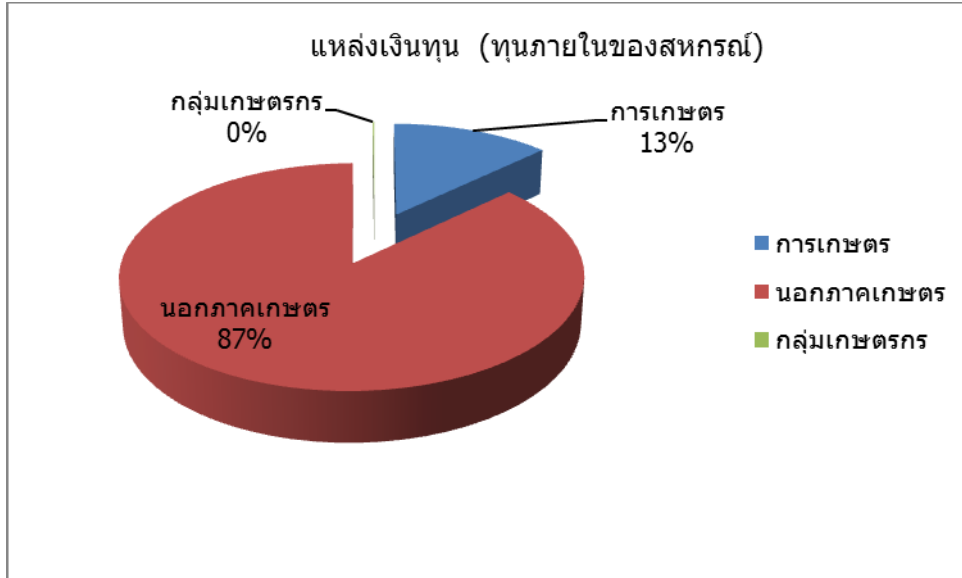

	การเกษตร	นอกภาคเกษตร	กลุ่มเกษตรกร	รวม
ทุนภายใน	1,455,650,988.08	9,795,652,010.66	13,428,447.44	11,264,731,446.18

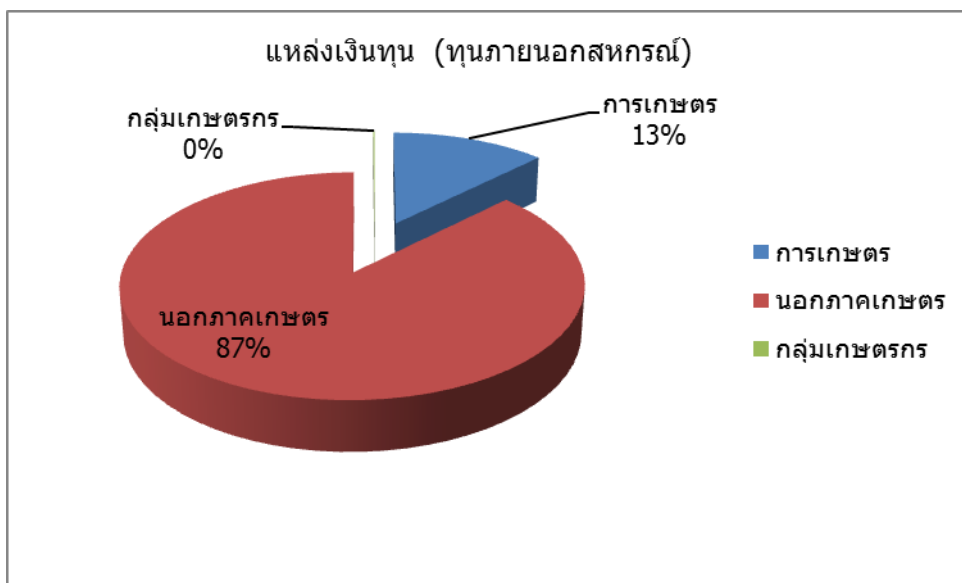

แหล่งเงินทุน

	การเกษตร	นอกภาคเกษตร	กลุ่มเกษตรกร	รวม
ทุนภายใน	1,455,650,988.08	9,795,652,010.66	13,428,447.44	11,264,731,446.18

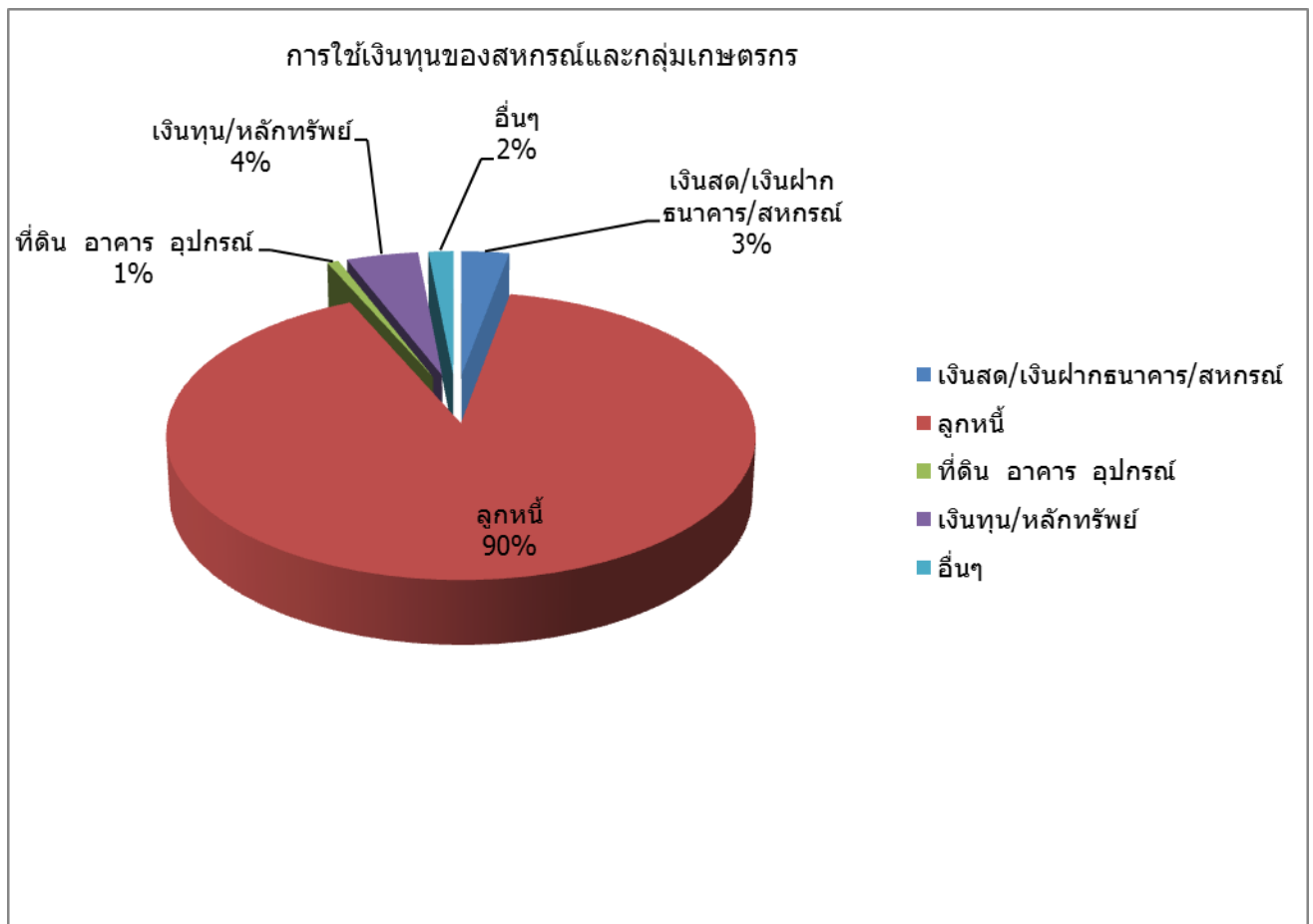

	การเกษตร	นอกภาคเกษตร	กลุ่มเกษตรกร	รวม
ภายนอก	1,556,689,997.89	10,805,614,565.90	10,648,311.82	12,372,952,875.61

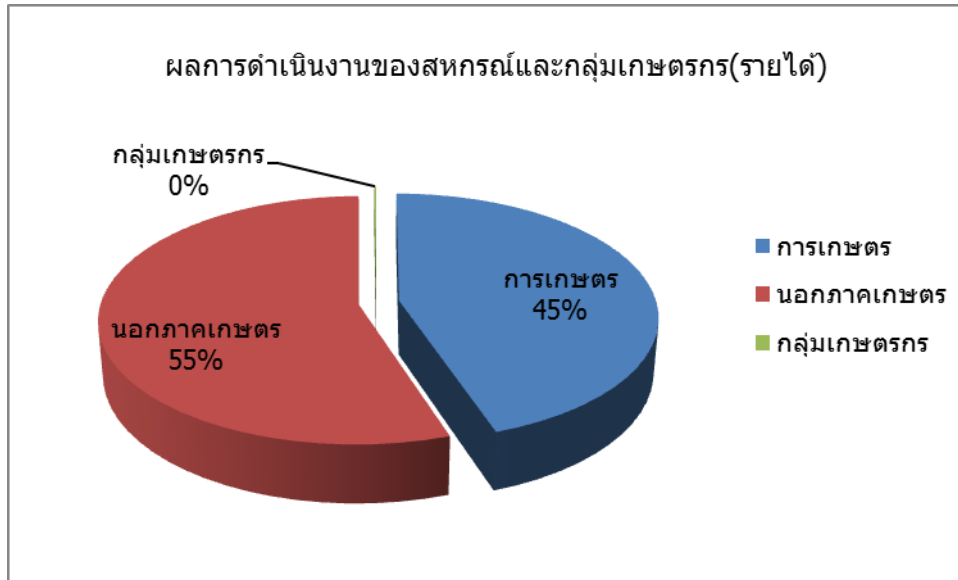
การใช้เงินทุนของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

	การเกษตร	นอกภาคเกษตร	กลุ่มเกษตรกร	รวม
เงินสด/เงินฝากธนาคาร/สหกรณ์	285,165,685.48	401,566,333.73	8,708,637.45	695,440,656.66
ลูกหนี้	1,582,609,920.00	19,775,304,263.06	12,411,324.12	21,370,325,507.18
ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์	119,954,392.16	46,921,977.88	1,184,224.04	168,060,594.08
เงินทุน/หลักทรัพย์	862,288,852.99	180,526,068.30	848,914.07	1,043,663,835.36
อื่นๆ	162,302,127.47	198,285,979.58	769,932.58	361,358,039.63
รวมทั้งสิ้น	526,224,787.99	1,600,040,070.32	100,840.10	2,126,365,698.41

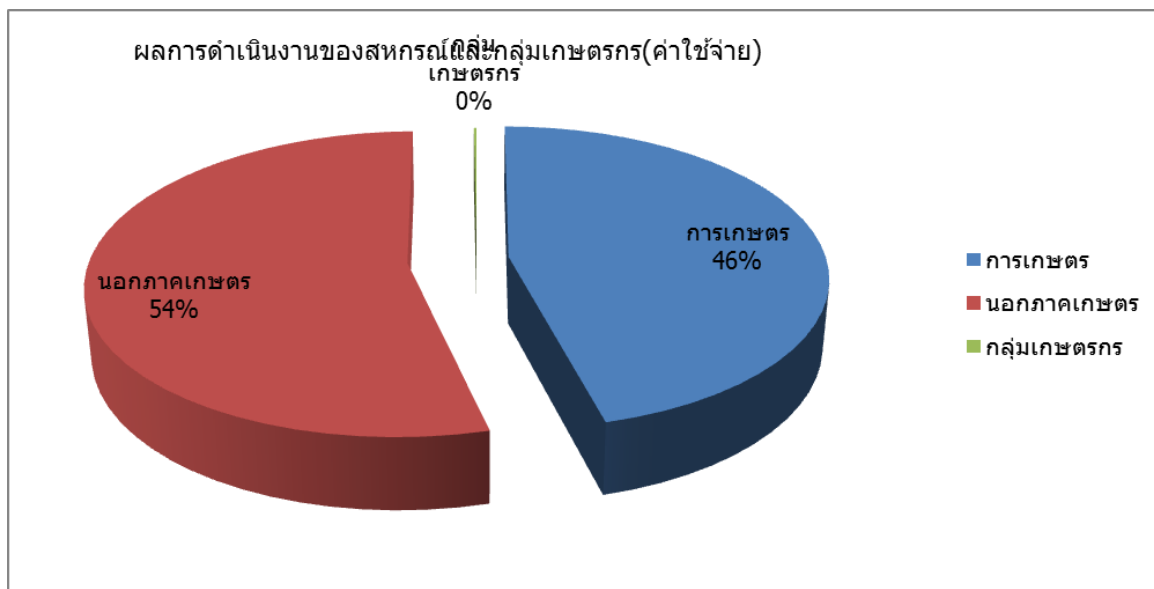

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

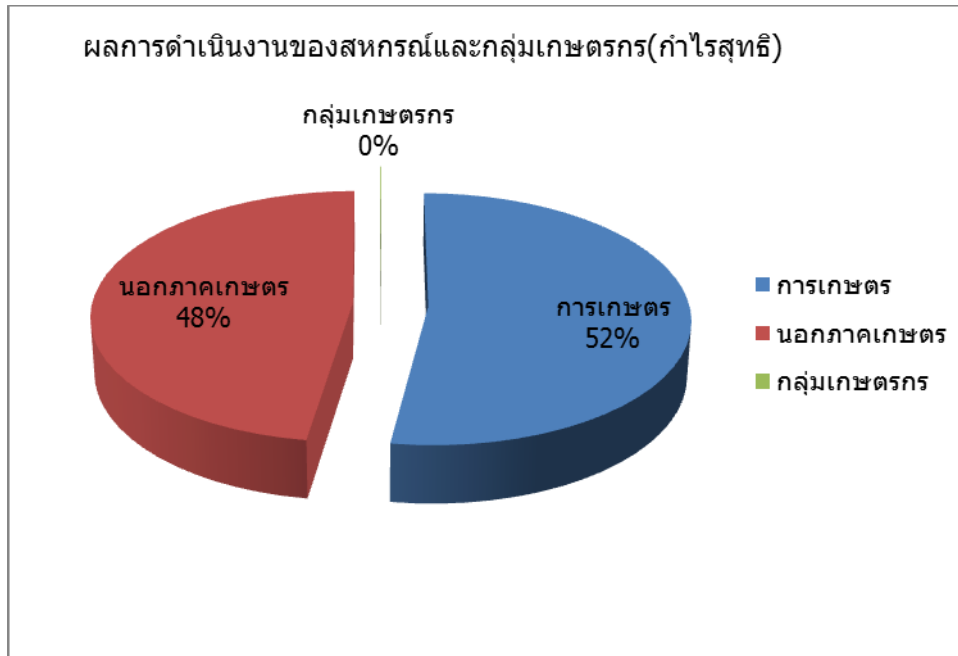
	การเกษตร	นอกภาคเกษตร	กลุ่มเกษตรกร	รวม
รายได้	1,170,292,834.79	1,437,447,740.76	3,184,252.00	2,610,924,827.55

	การเกษตร	นอกภาคเกษตร	กลุ่มเกษตรกร	รวม
ค่าใช้จ่าย	817,919,138.75	959,588,063.86	3,210,806.60	1,780,718,009.21

	การเกษตร	นอกภาคเกษตร	กลุ่มเกษตรกร	รวม
กำไรสุทธิ	526,224,787.99	477,744,414.44	662,863.44	1,004,632,065.87

ทำเนียบรายชื่อ

หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์กาฬสินธุ์

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ระยะเวลาการดำรงอยู่
1	นายแสงประทีป นำจิตรไทย	2523 - 2524
2	นายโสภณ บุญยะกัลัมพ	2524 - 2526
3	นายประวิทย์ ใจอารีมิตร	2526 - 2528
4	นางสาวสุพัตรา ธนเสนีวัฒน์	2528 - 2528
5	นายพิบูลย์ บุญสุวรรณ	2528 - 2530
6	นายวิบูลย์ วรรณสถิตย์	2530 - 2534
7	นางสมพร พุฒวันเพ็ญ	2534 - 2536
8	นายสันติ ปัตติยะ	2536 - 2541
9	นางสาวสุวรรณา เตียสกุล	2541 - 2544
10	นางสาวกัลยา ลักคุณะประสิทธิ์	2544 - 2550
11	นางนิตยา พลประจักษ์	2550 - 2554
12	นางอังคณา มหคุณากร	2554 - 2558
13	นางสุธินี เจริญพร	2558 - ปัจจุบัน

รายนาม

ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ
และจ้างเหมาบริการ
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์กาฬสินธุ์

ข้าราชการ

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล		ตำแหน่ง
1	นางสุธินี	เจริญพร	หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์
2	นายชูศักดิ์	อำสุวรรณ	นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการพิเศษ
3	นางสาวเพ็ญลภัส	ศรีสุมาตย์	นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ
4	นายพงษ์ศักดิ์	แก้วมีสี	นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ
5	นางสาวจันทรา	นรศาสตร์	นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ
6	นางจินดา	ชัยคำภา	เจ้าพนักงานตรวจสอบบัญชีชำนาญงาน
7	นางสาวนัยนา	โคตรสมบัติ	นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ
8	นายสุพจน์	พุทธิกานนท์	นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ
9	นางสาววิไลภรณ์	มยุรา	นักวิชาการตรวจสอบบัญชีปฏิบัติการ
10	นายทัตธา	กว้างสวาสดี	นักวิชาการตรวจสอบบัญชีปฏิบัติการ
11	นางสาวเรณู	อุปนันท์	นักวิชาการตรวจสอบบัญชีปฏิบัติการ

ลูกจ้างประจำ

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1	นายพิชัย นระระแสน	พนักงานขับรถยนต์
2	นายอำพร โคตรชาติ	พนักงานขับรถยนต์
3	นายธวัชชัย ตริภากมน	พนักงานขับรถยนต์
4	นางวนิดา โยธาสุข	เจ้าหน้าที่จัดเก็บเอกสาร

พนักงานราชการ

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1	นายเมฆา แคนวงศ์	นักวิชาการตรวจสอบบัญชี
2	นายสวัสดิ์ สิบเสระ	นักวิชาการตรวจสอบบัญชี
3	นางสาวสุภาวดี แซ่มชื่น	นักวิชาการตรวจสอบบัญชี
4	นายนรดิษฐ์ กุศลปรีดี	นักวิชาการตรวจสอบบัญชี
5	นางสาวมณฑนา วิทยากรณ์	นักวิชาการตรวจสอบบัญชี
6	นายกนก ธารชัย	นักวิชาการตรวจสอบบัญชี
7	นางสาวพรมณี บุญทัน	นักวิชาการตรวจสอบบัญชี
8	นางสาวบุญเรียม ชันธวงศ์	นักวิชาการตรวจสอบบัญชี
9	นางสาวสุรีวัลย์ วรรณสิงห์	นักวิชาการตรวจสอบบัญชี
10	นายนิวัฒน์ ภูมิทอง	นักวิชาการตรวจสอบบัญชี
11	นางสาววันวิสา ภูแทนนา	นักวิชาการตรวจสอบบัญชี
12	นางสาวมัทนา ภูใบบัง	นักวิชาการตรวจสอบบัญชี
13	นางสาวสุพรรณนิพัชร ภูกลิ่นหอม	นักวิชาการตรวจสอบบัญชี
14	นางสายสมร แสนพาน	เจ้าพนักงานตรวจสอบบัญชี
15	นางสาวเสาวลักษณ์ แก้วหานาม	เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์

จ้างเหมาบริการ

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล		ตำแหน่ง
1	นางพะเยาว์	ตรีภามน	พนักงานธุรการ
2	นางวชิราภา	สุทธิทรัพย์	พนักงานธุรการ
3	นางสาวณัฐกาญจน์สินี	กุลศรี	พนักงานบันทึกข้อมูล
4	นางสาวจินตรา	ดอนโห่งชา	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโครงการพัฒนาวิสาหกิจ
5	นางสาวจิรัฐดา	กล้าหาญ	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโครงการพัฒนาประสิทธิภาพฯ
6	นางสาวธิดานัน	ภูสีน้ำ	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง
7	นางสาวอรัญดา	วงศ์เสนา	พนักงานรักษาความสะอาด
8	นายกำพล	นรศาสตร์	พนักงานขับรถยนต์
9	นายหลอม	เพชรรุจี	พนักงานรักษาความปลอดภัย
10	นายถาวร	กันหา	พนักงานรักษาความปลอดภัย
11	นางสาวฉลอง	เทพสีหะ	คนสวน

ประวัติจังหวัดกาฬสินธุ์

"เมืองฟ้าแดดสงยาง โปงลางเลิศล้ำ วัฒนธรรมผู้ไท
ผ้าไหมแพรวา ผาเสวยภูพาน
มหาธารลำปาว ไดโนเสาร์สัตว์โลกล้านปี "

สมัยกรุงธนบุรีประมาณ พ.ศ. 2310 พระเจ้าองค์เวียงจันทน์แห่งนครเวียงจันทน์ ได้สิ้นพระชนม์ โอรสทำวเพี้ยเมืองแสน ได้ยกกองทัพเข้ายึดเมืองเวียงจันทน์ และได้สถาปนาขึ้นเป็นพระเจ้าแผ่นดินสืบแทน ทรงพระนามว่า "พระเจ้าศิริบุญสาร" พ.ศ.2330 ท้าวโสมพะมิตร และอุปราชเมืองแสนฮ่องโปง เมืองแสนหน้าจ้ำเกิดขัดใจกับ พระเจ้าศิริบุญสาร จึงรวบรวมผู้คนอพยพจากดินแดนทางฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง เข้ามาตั้งบ้านเรือนบริเวณลุ่มน้ำจ้ำ แถบบ้านพรรณา(ปัจจุบันอยู่ในเขตจังหวัดสกลนคร) ต่อมาท้าวศิริบุญสารได้ ยกกองทัพติดตามมา ท้าวโสมพะมิตรจึงอพยพต่อไป โดยแยกเป็น 2 สาย คือ

สายที่ 1 มีเมืองแสนหน้าจ้ำเป็นหัวหน้า อพยพไปทางทิศตะวันออกสมทบกับพระวอ หลบหนีไปจนถึงนครจำปาศักดิ์ ขอพึ่งบารมีของพระเจ้าหลวงแห่งนครจำปาศักดิ์ และตั้งบ้านเรือน ณ ดอนค้อนกอง ต่อมาเรียกว่า"ค่ายบ้านคู้ บ้านแก" ในปี พ.ศ. 2321 พระเจ้าศิริบุญสารให้เพี้ยสรรพสุโขย ยกกองทัพมาปราบ พระวอตายในสนามรบ ผู้คนที่เหลือจึงอพยพไปอยู่ในเกาะกลางลำแม่น้ำมูลชื่อว่า "ดอนมดแดง" (ปัจจุบันอยู่ในเขตจังหวัดอุบลฯ)

สายที่ 2 มีท้าวโสมพะมิตร เป็นหัวหน้า ได้อพยพข้ามสันเขาภูพานลงมาทางใต้และตั้งบ้านเรือนอยู่ที่บ้านกลางหมื่น ต่อมาท้าวโสมพะมิตรได้ส่งท้าวตรัยและคณะออกเสาะหาชัยภูมิที่จะสร้างเมืองใหม่ ใช้เวลาประมาณปีเศษ จึงพบทำเลที่เหมาะสมคือ บริเวณลำน้ำปาว และเห็นว่าแก่งสำโรงชายสงเปลือย มีดินน้ำอุดมสมบูรณ์ จึงอพยพผู้คนมาตั้งบ้านเรือน และได้จัดตั้งศาลเจ้าพ่อหลักเมือง

พ.ศ. 2336 ท้าวโสมพะมิตร ได้นำเครื่องบรรณาการ คือกาน้ำสัมฤทธิ์ เข้าสู่สวามิภักดิ์ ต่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ 1 แห่งราชวงศ์จักรี และขอตั้งบ้านแก่งสำโรงขึ้นเป็นเมือง ได้รับพระราชทานนามว่า "กาฬสินธุ์" และได้แต่งตั้งท้าวโสมพะมิตรเป็น "พระยาชัยสุนทร"

พ.ศ. 2437 สมัยพระยาชัยสุนทร(ท้าวเก) ได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครอง เป็นแบบเทศาภิบาล มี มณฑล จังหวัด อำเภอ ตำบล และให้เมืองกาฬสินธุ์ "เป็นอำเภออุทัยกาฬสินธุ์" ขึ้นกับจังหวัดร้อยเอ็ด

วันที่ 1 สิงหาคม 2456 ได้ยกฐานะอำเภออุทัยกาฬสินธุ์ เป็น "จังหวัดกาฬสินธุ์" ให้มีอำนาจปกครอง อำเภออุทัยกาฬสินธุ์ อำเภอสหัสขันธ์ อำเภอกุฉินารายณ์ อำเภอกมลาไสย และอำเภอยางตลาด โดยให้ขึ้นต่อมณฑลร้อยเอ็ด

วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2474 จังหวัดกาฬสินธุ์ถูกยุบเป็นอำเภอ ขึ้นกับจังหวัดมหาสารคาม อันเนื่องจากสภาวะข้าวยากหมากแพง เศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ การเงินฝืดเคือง จำเป็นต้องยุบจังหวัดต่าง ๆ ลงเพื่อให้สมดุลกับรายได้ของประเทศ จังหวัดกาฬสินธุ์จึงถูกยุบเป็นอำเภอขึ้นกับจังหวัดมหาสารคาม

วันที่ 1 ตุลาคม 2490 ได้ยกฐานะเป็น "จังหวัดกาฬสินธุ์" จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2490 จนถึงปัจจุบัน

กาฬสินธุ์เป็นจังหวัดที่มีความอุดมสมบูรณ์จังหวัดหนึ่งในภาคอีสาน จากหลักฐานทางโบราณคดีบ่งบอกว่า เคยเป็นที่อยู่อาศัยของเผ่าละว้า ซึ่งมีความเจริญทางด้านอารยธรรมประมาณ 1,600 ปี จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์เริ่มตั้งเป็นเมืองในสมัยรัตนโกสินทร์ เมื่อปี พ.ศ. 2336 โดยท้าวโสมพะมิตร ได้อพยพหลบภัยมาจากดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงพร้อมไพร่พล และมาตั้งบ้านเรือนอยู่ริมน้ำป่าว เรียกว่า “บ้านแก่งสำโรง” แล้วได้นำเครื่องบรรณาการเข้าถวาย สวามิภักดิ์ต่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ต่อมาได้รับพระกรุณาโปรดเกล้า ยกฐานะบ้านแก่งสำโรงขึ้นเป็นเมือง และพระราชทานนามว่า “เมืองกาฬสินธุ์” หรือ “เมืองน้ำดำ” ซึ่งเป็นเมืองที่สำคัญทางประวัติศาสตร์มาตั้งแต่สมัยโบราณกาล “กาฬ” แปลว่า “ดำ” “สินธุ์” แปลว่า “น้ำ” กาฬสินธุ์จึงแปลว่า “น้ำดำ” ทั้งมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งให้ท้าวโสมพะมิตรเป็น “พระยาชัยสุนทร” ครองเมืองกาฬสินธุ์เป็นคนแรก

จังหวัดกาฬสินธุ์มีเนื้อที่ประมาณ 7,055.07 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 4.3 ล้านไร่ ตั้งอยู่บริเวณตอนกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลักษณะภูมิประเทศตอนบนเป็นภูเขาตามแนวเทือกเขาภูพาน ส่วนตอนกลางเป็นเนินเขาสลับป่าโปร่ง เป็นแหล่งขุดค้นซากไดโนเสาร์ที่มีชื่อเสียง มีพิพิธภัณฑ์และศูนย์วิจัยเกี่ยวกับไดโนเสาร์ที่สมบูรณ์แบบและใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

อาณาเขต

ทิศเหนือ จดจังหวัดอุดรธานี สกลนคร

ทิศใต้ จดจังหวัดร้อยเอ็ด มหาสารคาม

ทิศตะวันออก จดจังหวัดร้อยเอ็ด มุกดาหาร

ทิศตะวันตก จดจังหวัดมหาสารคาม ขอนแก่น และอุดรธานี

เทศกาล งานประเพณี

งานมหกรรมโปงลาง แพรวา และกาชาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ปลายเดือนกุมภาพันธ์ จัดขึ้นบริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด ภายในงานจะประกอบด้วยขบวนแห่ของแต่ละอำเภอ ตกแต่งขบวนเป็นรูปเครื่องดนตรีโปงลางขนาดยักษ์ แต่งกายชุดพื้นเมือง แข่งขันสาวดีดีไท และจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองต่างๆ

งานมหกรรมวิถีตรแพรวา ราชนิแห่งใหม่ จัดช่วงกลางเดือนพฤศจิกายน ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา และบริเวณสนามหน้าศาลากลางจังหวัดกาฬสินธุ์ ภายในงานจะประกอบด้วยขบวนแห่ผ้าไหมแพรวา การประกวดผ้าไหมแพรวา การจัดการสาธิตและจำหน่ายหัตถกรรมผ้าไหมแพรวา การแสดงแฟชั่นโชว์ การแสดงโปงลางและศิลปวัฒนธรรมพื้นเมือง งานราตรีแพรวาเพื่อการกุศล การสาธิตและจำหน่ายสินค้า OTOP เทศกาลอาหารกาฬสินธุ์

สภาพทางสังคม

ประชากร มีจำนวนครัวเรือน 274,274 ครัวเรือน ประชากรทั้งสิ้น 984,009 คน แบ่งออกเป็นประชากรชาย 490,009 คน ประชากรหญิง 494,000 คน (ที่มา ฐานข้อมูลสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๖)

การศึกษา ในปี ๒๕๕๖ จังหวัดกาฬสินธุ์แบ่งเขตพื้นที่การศึกษาเป็น ๓ เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา และ ๑ เขตพื้นที่มัธยมศึกษา มีสถานศึกษารวมทั้งสิ้น ๖๓๒ แห่ง มีครู อาจารย์ ๘,๐๕๕ คน

มีนักเรียน นิสิต นักศึกษา ๑๒๖,๘๙๑ คน มีอัตราส่วน ครู อาจารย์ ต่อนักเรียน นิสิต นักศึกษา เป็น ๑:๑๖ มีการจัดการศึกษาออกเป็น ๒ ระบบ คือ การศึกษาในระบบโรงเรียนและการศึกษานอกระบบโรงเรียน (ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑,๒,๓ และ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๔)

การศาสนา ประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดกาฬสินธุ์นับถือศาสนาพุทธจึงมีวัดและสำนักสงฆ์ในพุทธศาสนากระจายอยู่ทั่วไปในจังหวัด มีวัดจำนวนทั้งสิ้น ๘๐๔ แห่ง พุทธศาสนิกชน ๙๘๓,๖๒๗ คน นอกนั้นเป็น คริสต์ศาสนิกชน จำนวน ๑,๓๙๕ คน และอิสลาม จำนวน ๖๒ คน (ที่มา : สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดกาฬสินธุ์ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖)

การสาธารณสุข

โรงพยาบาลทั่วไป	ขนาด	๔๕๐	เตียง	จำนวน	๑	แห่ง
โรงพยาบาลชุมชน	ขนาด	๙๐	เตียง	จำนวน	๓	แห่ง
	ขนาด	๖๐	เตียง	จำนวน	๔	แห่ง
	ขนาด	๓๐	เตียง	จำนวน	๖	แห่ง
โรงพยาบาลเอกชน	ขนาด	๕๐	เตียง	จำนวน	๑	แห่ง
สำนักงานสาธารณสุขชุมชน				จำนวน	๑๘	แห่ง
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล				จำนวน	๑๕๗	แห่ง
คลินิกทั่วไป				จำนวน	๑๒๔	แห่ง

สภาพทางเศรษฐกิจ

สภาพเศรษฐกิจ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไปและผลิตภัณฑ์มวลรวม สภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดกาฬสินธุ์ ในปี ๒๕๕๔ พบว่าประชากร ของจังหวัดมีรายได้เฉลี่ยต่อคน ๔๒,๗๗๕ บาทต่อปี รายได้ส่วนใหญ่มาจากภาคเกษตรกรรม การล่าสัตว์และป่าไม้ ร้อยละ ๒๓.๓๗ คิดเป็นมูลค่า ๑๐,๑๑๗ ล้านบาท

รองมาเป็นภาคอุตสาหกรรม ร้อยละ ๑๙.๔๘ คิดเป็นมูลค่า ๘,๔๓๒ ล้านบาท และ ภาคการศึกษา ร้อยละ ๑๗.๐๗ คิดเป็นมูลค่า ๗,๓๙๑ ล้านบาท สำหรับสาขาค้าปลีกค้าส่งอยู่ลำดับที่ ๔ ร้อยละ ๙.๑๒ คิดเป็นมูลค่า ๓,๙๔๙ ล้านบาท

การเกษตรกรรม จังหวัดกาฬสินธุ์ มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งสิ้น ๒,๖๐๓,๗๔๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๙๗ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด แบ่งการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นพื้นที่ทำนาจำนวน ๑,๕๙๘,๕๙๒ ไร่ (ร้อยละ ๖๑.๔๐ ของพื้นที่การเกษตร) พื้นที่ทำไร่จำนวน ๗๑๐,๖๓๓ ไร่ (ร้อยละ ๒๗.๒๙ ของพื้นที่การเกษตร) พื้นที่ไม้ผลไม้น้ำยืนต้นจำนวน ๑๗๓,๕๙๗ ไร่ (ร้อยละ ๖.๖๖ ของพื้นที่การเกษตร) พื้นที่ปลูกพืชผักจำนวน ๘,๔๑๘ ไร่ (ร้อยละ ๐.๓๒ ของพื้นที่การเกษตร) พื้นที่ไม้ดอกไม้ประดับจำนวน ๑๑๓ ไร่ (ร้อยละ ๐.๐๐๔ ของพื้นที่การเกษตร) และพื้นที่ปลูกสมุนไพรจำนวน ๕๗ ไร่ (ร้อยละ ๐.๐๐๒ ของพื้นที่การเกษตร) นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ทำการเกษตรอื่นๆ จำนวน ๑๑๒,๕๘๔ ไร่ (ร้อยละ ๔.๓๒ ของพื้นที่การเกษตร)

การปศุสัตว์ การเลี้ยงสัตว์ในจังหวัดส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๙๕ จะเป็นการเลี้ยงในฟาร์มขนาดเล็ก (รายย่อย) โดยมีฟาร์มปศุสัตว์ที่ได้มาตรฐานเพียง ๒๘ ฟาร์ม ได้แก่ ฟาร์มมาตรฐานไก่เนื้อ ๑๐ ฟาร์ม ฟาร์มมาตรฐานไข่ไก่ ๒ ฟาร์ม ฟาร์มมาตรฐานสุกร ๑๕ ฟาร์ม และฟาร์มมาตรฐานโคนม ๑ ฟาร์ม

การค้าส่วนใหญ่จะเป็นการค้าขายในตลาดท้องถิ่นเท่านั้น สำหรับราคาเกษตรกรขายได้ใน ปี ๒๕๕๖ ราคาสุกร ราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๑๑ ไก่เนื้อราคาลดลงร้อยละ ๑.๔๐ โคเนื้อราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๑.๑๐

การประมง สัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงที่สำคัญของจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ กุ้งก้ามกราม ปลานิล ดังนี้

- เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งก้ามกรามในจังหวัด จำนวน ๑,๒๙๕ ราย แบ่งเป็นพื้นที่การเลี้ยง ๖,๒๒๐ ไร่ จำนวน ๑,๒๙๕ บ่อ

- เกษตรกรผู้เลี้ยงปลาน้ำจืด จำนวน ๑๒,๙๐๗ ราย พื้นที่การเลี้ยง ๒๓,๘๓๓.๕๔ ไร่ ผู้เลี้ยงปลาในกระชัง จำนวน ๑,๕๓๓ ราย ๔,๖๐๐ กระชัง พื้นที่การเลี้ยง ๖๐ ไร่

การอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดกาฬสินธุ์มีทั้งสิ้น ๕๓๔ โรงเรียน ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมทางการเกษตร ๑๔๕ โรงงาน เช่น โรงสีข้าว ๙๖ แห่ง โรงงานอุตสาหกรรมเกษตรอื่นๆ ๔๙ แห่ง

สภาพทางการเมืองการปกครอง

โครงสร้างราชการบริหารส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นในจังหวัด มีการจัดองค์กรราชการบริหารส่วนภูมิภาค และมีหน่วยราชการที่อยู่ในความควบคุมดูแลของผู้ว่าราชการจังหวัด คือส่วนราชการต่างๆ ในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ดังนี้

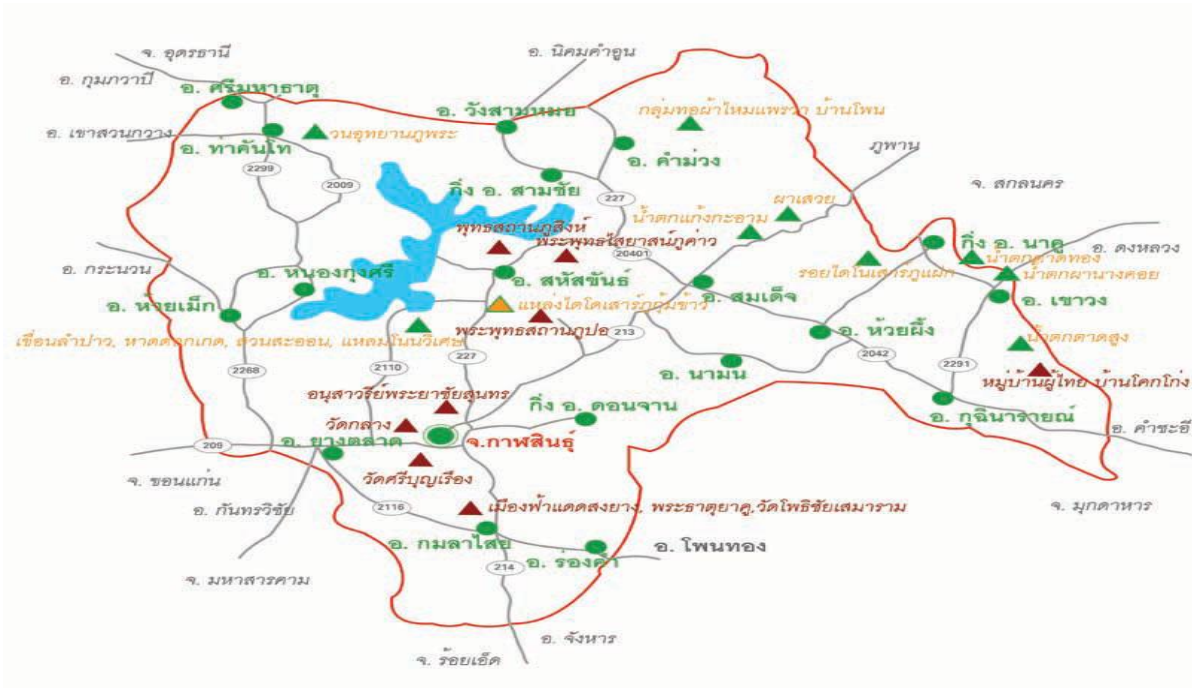
ส่วนราชการในระดับจังหวัด เป็นหน่วยงาน ๒ ลักษณะ คือ หน่วยราชการบริหารส่วนภูมิภาคประจำจังหวัด และหน่วยราชการบริหารส่วนกลางในจังหวัด (ที่ขึ้นตรงต่อส่วนกลาง) หน่วยราชการบริหารส่วนภูมิภาคประจำจังหวัด ของจังหวัดกาฬสินธุ์ มีทั้งสิ้น ๒๗ หน่วยงาน สังกัดกระทรวงมหาดไทย ๕ หน่วยงาน และสังกัดกระทรวง ทบวง กรมอื่นๆ อีก ๒๒ หน่วยงาน ส่วนราชการบริหารส่วนกลางในจังหวัด มีทั้งสิ้น ๓๕ หน่วยงาน หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในจังหวัด มีทั้งสิ้น ๑๕ หน่วยงาน การจัดองค์กรราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มี ๓ รูปแบบ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาล ๒๔ แห่ง (เทศบาลเมือง ๑ แห่ง, เทศบาลตำบล ๒๓) องค์การบริหารส่วนตำบล ๑๒๖ แห่ง

การปกครองส่วนภูมิภาคออกเป็น ๑๘ อำเภอ ดังนี้

1. อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	2. อำเภอนามน	3. อำเภอกมลาไสย
4. อำเภอร่องคำ	5. อำเภอกุฉินารายณ์	6. อำเภอเขาวง
7. อำเภอยางตลาด	8. อำเภอห้วยเม็ก	9. อำเภอสหัสขันธ์
10. อำเภอคำม่วง	11. อำเภอท่าคันโท	12. อำเภอหนองกุงศรี
13. อำเภอสมเด็จ	14. อำเภอห้วยผึ้ง	15. อำเภอสามชัย
16. อำเภอนาคู	17. อำเภอดอนจาน	18. อำเภอฆ้องชัย

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

☀️ พิพิธภัณฑ์สิรินธร ☀️

ตั้งอยู่ที่เชิงภูเก้า อำเภอสหัสขันธ์ สามารถเดินทางโดย ใช้เส้นทางกาฬสินธุ์-สหัสขันธ์ (ทางหลวง 227) ประมาณ 28 กิโลเมตร (ก่อนถึง สหัสขันธ์ 2 กิโลเมตร) มีทางแยกขวาไปวัดสักวันอีก 1 กิโลเมตร วัดนี้เป็นสถานที่ค้นพบกระดูกไดโนเสาร์ จำนวนมาก โดยซากกระดูกบางส่วนได้นำมาจัด

แสดงที่ศาลาวัด มีการจัดนิทรรศการแสดงความเป็นมาของการเกิดไดโนเสาร์ยุคต่างๆ รวมทั้งรูปภาพการขุดค้นพบซากกระดูกเหล่านี้ นอกจากนี้ ห่างจากศาลาวัดไปประมาณ 100 เมตร มีโครงกระดูกไดโนเสาร์ฝังอยู่ในพื้นดินบริเวณเชิงเขา ได้รับการขุดแต่งโดยเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรธรณีเป็นซากกระดูกไดโนเสาร์ชนิดซอโรพอด ประมาณ 7 ตัว ซึ่งอยู่ในยุคครีเทเชียส อายุประมาณ 130 ล้านปี และในพิพิธภัณฑ์ยังมีซากปลาโบราณพันธุ์ใหม่ของโลกซึ่งอยู่ในสภาพสมบูรณ์ซึ่งเป็นปลาน้ำจืดมีชื่อว่า "เลปีโดเทส" มีความยาวประมาณ 30-60 เซนติเมตรอยู่ในยุคมีโซโซอิก หรือ 65 ล้านปีที่แล้ว ซึ่งเป็นช่วงเดียวกับไดโนเสาร์ คาดว่าบริเวณที่พบคงเป็นบึงขนาดใหญ่และเกิดภัยแล้งทำให้ปลาตายและซากถูกโคลนทับไว้กลายเป็นฟอสซิลจนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ภายในบริเวณเดียวกันยังมีวัดสักกะวัน ซึ่งเป็นที่ประดิษฐานหลวงพ่อบันดาลฤทธิ์ผล (หลวงพ่อบ้านด่าน) เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย สมัยทวารวดี ซึ่งชาวบ้านในท้องถิ่นถือเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมือง

☀️ อุโบสถวัดพุทธนิมิต(ภูค่าว) ☀️

บ้านนาสีนวล ตำบลโนนศิลา อำเภอห้วยซันธุ์ (ห่างจากจังหวัดประมาณ 36 กม.) มีสิ่งสำคัญ ได้แก่ พระพุทธไสยาสน์ ที่น่าแปลก คือตะแคงซ้าย ไม่มีพระเกตุมาลา สร้างขึ้นเมื่อ พุทธศักราช 2235 อุโบสถสร้างด้วยไม้ไผ่ได้จากอ่างเก็บน้ำลำปาว มีลักษณะเปิดโล่งระเบียงปูด้วยศิลาแลง ซึ่งแกะสลักลวดลายไทยเป็นสามมิติ ศิลปผสมผสานระหว่างภาคเหนือและภาคกลางอย่างกลมกลืน

นอกจากนี้ยังมีวิหารสังฆนิมิตซึ่งเป็นที่เก็บพระพุทธรูปและพระเครื่องเรือนแสน

☀️ เมืองฟ้าแดดสงยาง ☀️

หรือเรียกเพี้ยนไปเป็นฟ้าแดดสงยาง บางแห่งเรียกว่า เมืองเสมา เนื่องจากมีผังเมืองรูปร่างคล้ายใบเสมา เป็นเมืองโบราณ มีซากอิฐปูนดินคูเมืองสองชั้นมีลักษณะเป็นท้องน้ำที่พอมองเห็นคือพระธาตุยาคู ผังเมืองรูปไข่แบบทวารวดีแต่มีตัวเมืองสองชั้น เชื่อว่าเกิดจากการขยายตัวเมือง

ขวานามากขุดพบใบเสมาหินทรายมีลวดลายบ้างไม่มีบ้าง ที่ขึ้นทะเบียนไว้ทางกรมศิลปากร 130 แผ่น พระพิมพ์ดินเผามีลักษณะเป็นอิทธิพลของสกุลช่างคุปตะรุ่นหลัง อายุประมาณ 1,000-2,000 ปี มีอยู่ทั่วไป นอกจากนี้ยังพบกล้องยาสูบดินเผา ลวดลายอมราวดี ก้านขดเป็นรูปตัวมังกร อายุ 7,000 ปี ที่น่าสนใจคือกล้องยาสูบชนิดเดียวกันแต่ทำด้วยทองสัมฤทธิ์ อายุประมาณ 5,000-6,000 ปี ซึ่งเป็นเครื่องยืนยันว่ายุคโลหะของสุวรรณภูมิได้เริ่มมาก่อนทุกๆ แห่งในโลกนี้ เมืองฟ้าแดดสงยาง จึงเป็นเมืองโบราณที่มีอายุระหว่าง พ.ศ. 1300-1600 ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของหมู่บ้านเสมา ตำบลหนองแวน ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 19 กิโลเมตร เดินทางตามเส้นทาง 214 (กาฬสินธุ์-ร้อยเอ็ด) แยกขวามือเข้าทางโรงเรียนกมลาไสย อำเภอกมลาไสย ประมาณ 13 กิโลเมตร แยกขวามือเข้าไปตามทางลูกรังอีก 6 กิโลเมตร นับเป็นสถานที่สำคัญในการศึกษาหาความรู้ เกี่ยวกับโบราณสถานโบราณวัตถุที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัด

ตำนานเมืองฟ้าแดดสงยาง

" อาณาจักรโบราณ ของอำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ เมืองฟ้าแดดสงยาง เป็นเมืองที่มีชื่อเสียงมาแต่อดีต ปัจจุบันเหลือร่องรอยการตั้งถิ่นฐานซึ่งแสดงถึงความยิ่งใหญ่ เป็นแหล่งอารยธรรมตลอดจนศิลปะด้านต่างๆ ที่เจริญรุ่งเรืองมาก่อน " เมืองฟ้าแดดสงยาง เป็นเมืองที่เจริญรุ่งเรือง มีความอุดมสมบูรณ์ผู้ปกครองเมืองคือพญาฟ้าแดด มีพระมเหสีชื่อ พระนางจันทาเทวี (เขี้ยวค่อม) มีพระธิดาชื่อ พระนางฟ้าหยาด เป็นผู้ที่มิพระสิริโฉมงดงามมากเป็นที่หวงแหนของพระราชบิดา-มารดา พญาฟ้าแดดให้ช่างสร้างปราสาทเสาเดียวไว้กลางน้ำ โดยใช้ศิลาแลงในการก่อสร้างบริเวณนี้ปัจจุบันเรียกว่า"โนนฟ้าแดด"

นอกนั้นยังมีการขุดสระไว้รอบเมือง มีคูค่ายและเชิงเนิน มีหอรบอย่างแข็งแรง เมืองลูกหลวงของเมืองฟ้าแดด คือ เมืองสงยาง มอบให้อนุชา นาม พญาอิสूरย์ (เจ้าฟ้าระงิม) เป็นผู้ครองเมือง เมืองทั้งสองห่างกันประมาณ 2 กิโลเมตร เลยรวมเรียกว่า "เมืองฟ้าแดดสงยาง" เมืองเชียงโสมเป็นเมืองหนึ่งที่มีความใกล้ชิดกับเมืองฟ้าแดด มีพญาจันทราชเป็นผู้ปกครองจัดให้มีเทศกาลเล่นหมากรุก และตีหิงคลี ใครแพ้-ชนะ ก็จะส่งส่วยกินเมืองตามประเพณี ครั้งหนึ่งพญาจันทราชได้ออกล่าสัตว์มุ่งหน้าลงทางใต้จนถึงหนองเลิง ได้หลงทางเข้าไปในอุทยานของนางฟ้าหยาด เมื่อพญาจันทราช พบหน้านางฟ้าหยาดก็ชอบพอ ต่อมาพญาจันทราชเดินทางกลับเมืองเชียงโสมได้มอบให้ขุนเลี้ยง ขุนदान นำเครื่องบรรณาการมาสู่ขอนางฟ้าหยาด แต่ไม่สำเร็จ พญาจันทราช จึงได้เคลื่อนขบวนทัพมาตีเมืองฟ้าแดดสงยาง โดยขอความช่วยเหลือไปยังเมืองเชียงสง เชียงสา เชียงเครือ ท่างาม น้ำดอกไม้ สาบุตรกุดอก ให้ส่งกองทัพมาช่วย ฝ่ายพญาฟ้าแดด เมื่อทราบข่าวก็ขอความช่วยเหลือไปยังผู้ปกครองเมืองสงยางผู้เป็นอนุชาให้มาช่วยรบ เมื่อเกิดสงครามมีคนล้มตายเป็นจำนวนมาก พญาจันทราชสิ้นพระชนม์บนคอช้าง แม่ทัพนายกองเห็นดังนั้นก็ยอมแพ้นางฟ้าหยาด เมื่อทราบข่าวก็มีความเศร้าโศกจนสิ้นชีวิตบนปราสาทกลางน้ำ ต่อมาพญาฟ้าแดดก็ให้ นำศพนางฟ้าหยาด และศพพญาจันทราช บรรจุลงในหีบทองคำ ตกแต่งอย่างสมพระเกียรติ และให้สร้างเจดีย์คู่เป็นอนุสรณ์ไว้ (ปัจจุบันอยู่ทางทิศตะวันตกของโนนเมืองฟ้าแดดสงยาง) ก่อนที่จะบรรจุอัฐิของนางฟ้าหยาดกับพญาจันทราช ได้รับสั่งให้ช่างหล่อพระพุทธรูปและเทวรูปทองคำ จำนวน 84,000 องค์ ประกาศให้ชาวเมืองฟ้าแดดสงยางหล่อหรือสร้างพระพุทธรูปทุกครัวเรือน โดยให้หล่อหรือสร้างด้วยทองคำ อัฐิ หิน หรือดินเผาแล้วแต่ศรัทธา แล้วบรรจุไว้ในเจดีย์คู่ เพื่อเป็นการบูชาและล้างบาปที่กระทำไว้ จากนั้นได้มอบให้พญาธรรมไปครองเมืองเชียงโสม ส่งส่วยแก่เมืองฟ้าแดดเป็นประจำทุกปี

☀️ พระธาตุนาค ☀️

เดิมเรียกว่า “ธาตุนาค” เป็นพระสถูปสมัยทวารวดี (ราวพุทธศตวรรษที่ 13-15) ตั้งอยู่กลางทุ่งนาทิศเหนือบ้านเสมา อำเภอกมลาไสย ห่างจากจังหวัดกาฬสินธุ์ประมาณ 19 กิโลเมตร เป็นศิลปะการก่อสร้างแบบทวารวดี ทำด้วยอิฐดิน ฐานเป็นรูป 8 เหลี่ยมย่อมุมไม้สิบสอง ขนาดฐานกว้าง 10 เมตร ยาว 10 เมตร สร้างซ้อนกันเป็นลักษณะแบบจตุรมุขสูงจากฐานถึงยอด 8 เมตร เชื่อกันว่าเป็นเจดีย์บรรจุอัฐิของพระเถระผู้ใหญ่ที่ชาวเมืองเคราพนับถือ สังเกตได้จากเมื่อเมืองเชียงโสมชนะสงคราม ได้ทำลายทุกสิ่งทุกอย่างในเมืองฟ้าแดดแต่ไม่ได้ทำลายพระธาตุนาค จึงเป็นโบราณสถานที่ยังคงสภาพค่อนข้างสมบูรณ์ ซึ่งต่อมาได้มีการบูรณะ ชาวบ้านจะจัดให้มีงานเทศกาลเป็นประจำทุกปีในระหว่างเดือนเมษายนถึงพฤษภาคม เพื่อเป็นการขอฝนและความร่มเย็นของหมู่บ้าน

☀️ เชื่อนลำปาว ☀️

เป็นเขื่อนดินซึ่งสร้างปิดกั้นลำน้ำปาว และห้วยยาง มีบริเวณเขตติดต่อระหว่างตำบลลำปาว อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ ตำบลหนองบัว อำเภอหนองกุงศรี และตำบลเว่อ อำเภอยางตลาด ตามเส้นทางหมายเลข 209 ทางหลวงสายกาฬสินธุ์-มหาสารคาม ตรงหลักกิโลเมตรที่ 10 แยกขวามือเข้าเขื่อนลำปาวตามถนนลาดยาง 26 กิโลเมตร เป็นเขื่อนดินสูงจากท้องน้ำ 33 เมตร สันเขื่อนยาว 7.8 เมตร กว้าง 8 เมตร เริ่มก่อสร้างเมื่อ พ.ศ. 2506 สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. 2511 เพื่อปิดกั้นลำน้ำปาวและห้วยยางที่บ้านหนองสองห้อง ตำบลลำปาว อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ ทำให้เกิดอ่างเก็บน้ำแผดทางด้านเหนือเขื่อน จึงได้ขุดร่องเชื่อมระหว่างอ่างทั้งสอง เก็บน้ำได้ 1,430 ล้านลูกบาศก์เมตร สร้างขึ้นเพื่อบรรเทาอุทกภัยและเพื่อการเกษตรโดยเฉพาะ นอกจากนั้นยังเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลา มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจได้แก่ หาดดอกเกด ซึ่งเปรียบเสมือนสวรรค์ชายหาดของคนอีสาน

☀️ หาดดอกเกด ☀️

อยู่ริมฝั่งเขื่อนลำปาวทางด้านทิศตะวันออกของเรือนรับรองโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลำปาว เป็นหาดเนินดินลดหลั่นลงจรดถึงเขื่อน มีบริเวณกว้างขวางพอสมควร ได้รับการปรับปรุงให้เป็นที่พักผ่อน โดยจัดศาลาพักผ่อนซุ้มดอกเห็ด เหตุที่ได้ชื่อว่า “หาดดอกเกด” ก็เพราะมีต้น “การะเกด” ซึ่งเป็นไม้พื้นเมืองปลูกปะปนกับต้นไม้อื่นเป็นกลุ่มๆ เมื่อเวลาออกดอกจะส่งกลิ่นหอม ที่หาดแห่งนี้ในวันสุดสัปดาห์จะมีนักท่องเที่ยวเดินทางไปพักผ่อนเป็นจำนวนมาก

☀️ สถานีศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่าลำปาว (สวนสะออน) ☀️

อยู่บริเวณทิศตะวันออกของอ่างเก็บน้ำ
เขื่อนลำปาว มีเนื้อที่ 1,420 ไร่ เป็นสวนป่า
ธรรมชาติ หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น การ
ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรมป่าไม้ กรม
ชลประทาน กรมทางหลวง ได้ร่วมกันดำเนินการ
จัดตั้งอุทยานแห่งชาติสวนสัตว์เปิด ได้นำสัตว์ป่า
ชนิดต่างๆ มาปล่อยไว้ให้อยู่แบบธรรมชาติดั้งเดิม

มี “วัวแดง” เป็นสัตว์ป่าที่เป็นเอกลักษณ์ของสถานี สภาพของป่าเป็นป่าเต็งรังหรือป่าแดงมี
สภาพค่อนข้างสมบูรณ์ ซึ่งเปิดให้เข้าชมทุกวัน เวลา 07.00-18.00 น. ไม่เสียค่าเข้าชม การใช้
บ้านพักของสถานี และตั้งแคมป์พักแรมต้องขออนุญาตเจ้าหน้าที่สถานี หรือทำจดหมายขอ
อนุญาตล่วงหน้าส่งไปที่ สถานีศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่าลำปาว ตู้ ป.ณ. 120 อำเภอเมือง
จังหวัดกาฬสินธุ์ 46000 หรือผู้อำนวยการส่วนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ เขตบางเขน
กรุงเทพฯ โทร. 561-4292-3 ต่อ 708 ซึ่งสามารถเดินทางได้สองเส้นทาง คือ ตามเส้นทางไปเขื่อน
ลำปาว เมื่อถึงตัวเขื่อนจะมีทางเลียบสันเขื่อนไปอีกประมาณ 4 กิโลเมตร หรือใช้เส้นทางกาฬสินธุ์
- สหัสขันธ์ (ทางหลวง 227) ประมาณ 19 กิโลเมตร และมีทางแยกซ้ายไปสวนสะออน อีกราวๆ
ประมาณ 5 กิโลเมตร

☀️ สวนอุทยานภูพระ ☀️

อยู่ที่ตำบลท่าคันโท อำเภอท่าคันโท จาก
ตัวเมืองใช้เส้นทาง อำเภอเมือง-อำเภอยางตลาด-
อำเภอท่าคันโท อยู่ห่างจากตัวเมืองท่าคันโทไป 4
กิโลเมตร ภายในวนอุทยานประกอบด้วยสวนหิน
รูปร่างแปลกตา อยู่ท่ามกลางป่าเต็งรังครอบคลุม
พื้นที่ 65,900 ไร่

☀️ น้ำตกผานางคอย ☀️

เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เพิ่งค้นพบเมื่อไม่นานมานี้ เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ไหลมาจากเทือกเขาภูพาน แบ่งเป็นชั้นๆ มีความสวยงามมาก สภาพป่าโดยรอบเขียวขจีอุดมสมบูรณ์ และลักษณะเด่นคือน้ำไหลตลอดปีแม้ในฤดูแล้ง

☀️ น้ำตกตาดทอง ☀️

อยู่ในเขตอำเภอเขาวง บนเส้นทางเขาวงดงหลวง-มุกดาหาร เป็นน้ำตกที่มีความสวยงามด้วยโขดหินสลับซับซ้อน ในฤดูฝนจะเป็นช่วงที่สวยงามที่สุด น้ำตกตาดทองจะจัดให้มีงานขึ้นทุกๆ ปี ในช่วงเดือนตุลาคม รถยนต์สามารถเดินทางเข้าถึงน้ำตกได้โดยสะดวก

☀️ น้ำตกตาดสูงและน้ำตกตาดยาว ☀️

อยู่ในเขตอำเภอกุฉินารายณ์ โดยห่างจากภูผางิ้วไปประมาณ 4 กิโลเมตร บริเวณน้ำตกตาดสูงจะเป็นธารหิน น้ำไหลลดหลั่นกันไป เมื่อถึงฤดูฝนจะมีความงดงามมาก และเมื่อเดินตามเส้นทางเท้าเข้าไปอีกประมาณ 100 เมตร ก็จะถึงน้ำตกตาดยาว ซึ่งมีลักษณะเด่นคือ เป็นลานหินขนาดกว้างลาดเอียงตามธรรมชาติ ชาวบ้านเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า น้ำตกสไลเดอร์ และน้ำตกตาดยาวนี้จะไหลไปรวมกันกับน้ำตกตาดสูงด้วย

☀️ วัดกลาง ☀️

เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปองค์ดำ หล่อด้วยทองสัมฤทธิ์ หน้าตักกว้าง 20 นิ้ว มีพระพุทธรูปลักษณะงดงาม สร้างในสมัยพระเจ้าคณาข้าม พระชัยสุนทร (กึ่ง) ได้นำมาเป็นพระพุทธรูป ศรีเมือง เป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ หากปีใดฝนแล้งประชาชนชาวเมืองจะอัญเชิญพระพุทธรูปออกแห่ขอฝนเสมอ ที่พระ

แท่นมีรอยจารึกเป็นอักษรไทยโบราณ นอกจากพระพุทธรูปองค์ดำแล้ว วัดกลางยังมีพระพุทธรูปจำลองขนาดกว้าง 1 ศอก ยาว 4 ศอก ทำด้วยศิลาแลง สันนิษฐานว่าในสมัยละโว้ปกครอง เดิมอยู่ริมลำปาวใกล้แก่งสำโรงได้มีการสมโภชน์ทุกปี แต่ต่อมาตลิ่งลำปาวพังเข้ามาทุกปี ชาวเมืองเกรงจะถูกน้ำเซาะทำลาย จึงได้อันเชิญมาไว้ในพระอุโบสถร่วมกับพระพุทธรูปองค์ดำ

☀️ พระพุทธรูปสถานภูปอ ☀️

ตั้งอยู่ตำบลภูปอ ห่างจากจังหวัดกาฬสินธุ์ไปทางทิศเหนือประมาณ 28 กิโลเมตร ตามเส้นทางหมายเลข 2319 เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปโบราณปางไสยาสน์ ฝีมือช่างจากสมัยทวารวดี จำหลักบนหน้าผา 2 องค์ เป็นที่เคารพบูชาของชาวจังหวัดกาฬสินธุ์ และใกล้เคียง องค์แรกประดิษฐานอยู่บนเชิงเขาทางขึ้น องค์ที่ 2 ประดิษฐาน

อยู่บนภูปอ นอกจากภูปอจะเป็นที่ประดิษฐานของพระพุทธรูปปางไสยาสน์อันศักดิ์สิทธิ์แล้ว ยังเป็นสถานที่ที่วิเวกตามธรรมชาติที่สวยงามเหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจอย่างยิ่ง ประชาชนในท้องถิ่นจัดงานสมโภชน์พระพุทธรูปปางไสยาสน์ขึ้นประมาณเดือนเมษายน ของทุกปี

☀️ กลุ่มทอผ้าแพรวา บ้านโพน ☀️

อำเภอคำม่วง ห่างจากจังหวัดกาฬสินธุ์ 70 กิโลเมตร ผ้าแพรวาทอจากผ้าไหมด้วยลายมัดหมี่ละเอียดลายเฉพาะตัว เป็นงานฝีมือทอผ้าของชาวผู้ไท ต่อมาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงสนับสนุนจนเป็นที่แพร่หลาย ลักษณะลายผ้าอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของกลุ่มทอผ้าชาวผู้ไทบ้านโพนนั้น แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ลายหลัก และลายแถบ ส่วนสีของผ้าแพรวามีได้มีเพียงสีแดงเท่านั้น ปัจจุบันนี้ มีการให้สีต่างๆ มากขึ้นตามความต้องการของตลาด เช่น สีครีม สีชมพูอ่อน สีม่วง สีนํ้าเงิน สีเขียว เป็นต้น ซึ่งนับได้ว่าการทอผ้าแพรวาเป็นงานศิลปหัตถกรรมประเภทสิ่งทอที่หาได้น้อยแห่งในประเทศไทย

☀️ สะพานเทพสุดา ☀️

สะพานเทพสุดา” แห่งนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯพระราชทานนาม เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๓ สะพานเทพสุดา เป็นโครงข่ายเชื่อมเส้นทางคมนาคมขนส่งจาก จังหวัดหนองคาย อุดรธานี ผ่านจังหวัดกาฬสินธุ์ ไปยังจังหวัดมุกดาหาร ซึ่งเป็นประตูสู่อินโดจีนหรืออีสต์เวสต์อีโคโนมิก คอริดอร์ จะช่วยร่นระยะทางได้กว่า ๑๐๐ กิโลเมตร รวมถึงการขนส่งสินค้าทางการเกษตร โดยเฉพาะจากอำเภอหนองกุงศรี อำเภอท่าคันโท เข้าสู่ตัวจังหวัดกาฬสินธุ์ จะร่นระยะทางกว่า ๘๐ กิโลเมตร นอกจากนี้ บนสะพานเทพสุดายังสามารถมองเห็นทัศนียภาพที่สวยงามบริเวณพื้นที่อ่างเก็บน้ำลำปาวได้อย่างชัดเจน สะพานเทพสุดา มีจุดเริ่มต้นที่ ตำบลโนนบุรี อำเภอสหัสขันธ์ มีจุดสิ้นสุดโครงการที่ ตำบลหนองบัว อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์เป็นสะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก ขนาด ๒ ช่องจราจร ความยาวสะพาน ๒,๐๔๐ เมตร

ภาคผนวก

งานพิธี

กิจกรรม 5 ส

กิจกรรมนันทนาการ

งานในโครงการรับผิดชอบ

งานบูรณาการ

Kalasin Cooperative Auditing Office

<http://kalasin.cad.go.th>

